Samenwerkingsverband Fryslân-Noard

Jaarverslag 2018

Bestuursverslag
Verslag Toezichthouder
Jaarrekening

Nummer samenwerkingsverband	VO 21.01
Bestuursnummer	21667
Goedkeuring Dagelijks Bestuur	21-5-2019
Vaststelling Algemeen Bestuur	3-6-2019

Inhoud

Gebruikte afkortingen en termen ... 4
Voorwoord ... 5
BESTUURSVERSLAG ... 6
1. **Algemeen** ... 6
1.1 Doelstellingen van de organisatie (missie en visie) ... 6
1.2 Kernactiviteiten ... 6
1.3 Juridische en bestuurlijke structuur ... 7
1.4 Interne organisatiestructuur ... 8
1.5 Gevoerd beleid 2018 ... 9
1.6 Ontwikkelingen Passend Onderwijs (landelijk) ... 10
1.7 Maatschappelijke aspecten ... 12
2. **Governance** ... 12
2.1 Ontwikkelingen ... 13
2.2 Code Goed Bestuur ... 13
2.3 Afwijkingen code Goed Bestuur ... 13
2.4 Medezeggenschap en Horizontale verantwoording ... 13
3. **Onderwijs** ... 15
3.1 Ontwikkelingen ... 16
3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen ... 17
3.3 Onderwijsprestaties ... 18
3.4 Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken ... 20
3.5 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid ... 21
4. **Kwaliteitszorg** ... 21
4.1 Ontwikkelingen ... 21
4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen ... 21
4.3 Afhandeling klachten ... 22
5. **Onderzoek** ... 22
5.1 Werkzaamheden in kader van onderzoek ... 22
5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen ... 22
6. **Internationalisering** ... 22
6.1 Ontwikkelingen ... 22
6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen ... 22
7. **Personeel** ... 22
7.1 Ontwikkelingen ... 23
7.2 Zaken met behoorlijke personele betekenis ... 23
7.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen ... 24
7.4 Gevoerd beleid t.a.v. beheersing van uitkeringen na ontslag ... 24
8. **Huisvesting** ... 24
8.1 Ontwikkelingen ... 24
8.2 Toekomstige ontwikkelingen ... 24
9. **Verbonden partijen** ... 24
9.1 Vermelding samenwerkingsverbanden ... 24
9.2 Ontwikkelingen ... 24
10 **Financiën** ... 25

10.1 Financiële positie 31-12-2018 ... 25
10.2 Toelichting op balansposten ... 25
10.3 Toelichting op resultaat ... 25
10.4 Analyse verschil exploitatie – begroting ... 26
10.5 Toelichting op investeringsbeleid ... 28
10.6 Toelichting op kasstroom en financiering ... 28
10.7 Financiële instrumenten ... 29
10.8 In control statement ... 29
10.9 Treasury beleid ... 29
10.10 Continuïteitsparagraaf ... 29
10.10.1 Kengetallen ... 29
10.10.2 Meerjarenbegroting ... 31
10.10.3 Risicobeheersing ... 34
10.10.4 Risicoprofiel ... 35
10.10.5 Rapportage toezichthoudend orgaan ... 36
10.10.6 Majeure investeringen ... 36
VERSLAG TOEZICHTHOUDER ... 37
1. Verantwoording wettelijke taken ... 37
1.1 Goedkeuring begroting, jaarrekening, bestuursverslag en strategisch meerjarenplan ... 37
1.2 Naleving wettelijke voorschriften ... 38
1.3 Omgang met Code Goed Bestuur en afwijkingen daarvan ... 38
1.4 Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen ... 39
1.5 Benoeming externe accountant ... 39
1.6 Werkgeversrol uitvoerend bestuur ... 39
1.7 Evaluatie van het uitvoerend bestuur ... 39
2. Verantwoording op grond van Code Goed Bestuur ... 39
2.2 (Potentiële) Tegenstrijdige Belangen ... 41
2.3 Nevenfuncties ... 42
2.4 Evaluatie eigen functioneren ... 43
JAARREKENING ... 44
Grondslagen en waarderingen ... 44
Balans ... 46
Staat van Baten en Lasten ... 47
Kasstroomoverzicht ... 48
Toelichting op de balans ... 49
Wet Normering Topinkomens bijlage 2018 ... 55
Model E Verbonden partijen ... 57
Model G Verantwoording subsidies ... 57
Overige gegevens ... 58

Bijlage 1 Overzicht aangesloten schoolbesturen ... 60
Bijlage 2 kengetallen leerlingstromen 2011-2018 ... 61
Bijlage 3 Overzicht resultaten 2014-2018 ... 62

Gebruikte afkortingen en termen

AB	Algemeen Bestuur
ASS	Autistisch spectrum stoornis
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
DB	Dagelijks Bestuur
Cluster	1: visuele beperkingen
	2: beperkingen op gebied van gehoor en spraak
	3: fysieke en/of cognitieve beperkingen
	4: gedragsbeperkingen op gebied
IBP	Informatiebeveiliging en privacy
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs
MRp	Medezeggenschapsraad voor personeel
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OPDC	Orthopedagogisch Didactisch Centrum
OPR	Ondersteuningsplanraad
OZA	Onderwijszorgarrangement
PCL	Permanente Commissie Leerlingenzorg
PCL-PaO	PCL Passend Onderwijs
PO	Primair onderwijs
PrO	Praktijkonderwijs
RMC	Regionaal Meld en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten
SBAO	Speciaal basis onderwijs
SLP	Schoolleidersplatform
SO	Speciaal onderwijs
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
Tz-t	Thuiszitters-traject
VO	Voortgezet onderwijs
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
ZAT	Zorg advies team
ZP	Zorgplatform

Voorwoord

Met de invoering van de Wet op het Passend Onderwijs op 1 augustus 2014 zijn de werkzaamheden van het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard (voortgezet onderwijs), opgericht op 31 oktober 2013, officieel van start gegaan. Jaarlijks legt het samenwerkingsverband conform de wettelijke eisen verantwoording af. In dit document zijn daartoe de volgende verslagen opgenomen:

- Het bestuursverslag over het verslagjaar 2018
- Het verslag van de Toezichthouder over het verslagjaar 2018
- De jaarrekening over het verslagjaar 2018

Bekijken we 2018 in vogelvlucht dan zien we het volgende:

- Het Ondersteuningsplan en Toezichtkader (incl. bestuurlijke doorzettingsmacht en doorzettingsmacht t.a.v thuiszitters) 2018-2022 zijn vastgesteld.
- In het kader van het vierjarige onderzoek heeft de Inspectie van het Onderwijs het samenwerkingsverband bezocht, het oordeel 'voldoende' afgegeven, en een aantal verbeterpunten genoemd (zie verder bij 1.5).
- Het IBP beleid is afgestemd op de nieuwe privacy wetgeving AVG en nog steeds in ontwikkeling
- De werkwijze, opzet en formatie van het OPDC zijn veranderd.
- Deelnamecijfers blijven redelijk stabiel of in lijn met de meerjarige trendcijfers
  - Totaal aantal leerlingen neemt af (krimp wordt merkbaar)
  - Aantal LWOO leerlingen daalt nog steeds
  - Aantal PrO leerlingen neemt nog steeds toe
  - Deelname aan VSO steeg per 1-10-2017 van 3.13% naar 3.34 %, maar daalde per 1-10-2018 weer naar 3.13%
  - Terugkeer van leerlingen VSO naar VO is gestegen (maar relatief nog wel klein)
  - Het aantal thuiszitters, vrijstellingen en leerlingen in het OPDC blijven redelijk stabiel
    - Het aantal thuiszitters stijgt licht.
    - Het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het OPDC blijft stabiel
    - De uitstroompercentages zijn over het geheel gezien stabiel. Per traject zijn er wel verschillen met eerdere jaren. Ruim de helft van de uitgestroomde leerlingen keert terug naar het reguliere onderwijs
    - Op basis van onderzoek naar vrijstelling zijn er met het RMC afspraken gemaakt over een betere registratie en over de betrokkenheid van het samenwerkingsverband bij het afgeven van vrijstellingen.
- De samenwerking tussen onderwijs en zorg is, zowel in het reguliere als in het voortgezet speciaal onderwijs, versterkt, onder andere in de vorm van een aantal onderwijszorgarrangementen. Hier zal de komende jaren echter nog meer op ingezet dienen te worden.
- De tevredenheidsonderzoeken laten een stabiel beeld zien, met over het algemeen voldoende tot goede scores. De respons, met name door medewerkers van scholen, neemt af.
- Het (interne) kwaliteitszorgsysteem ontwikkelt zich door.
- Met de belastingdienst en detacherende schoolbesturen zijn afspraken gemaakt over een structurele detacheringsconstructie.
- Met de detacherende scholen is een opslag percentage afgesproken voor het detacheren van medewerkers
- De afspraken rondom verdeling van middelen zijn ook in 2018 gevolgd, wat eind 2018 heeft geresulteerd in een extra afdracht van middelen naar de scholen.
- Het resultaat over 2018 is positief en bedraagt ruim €110.000.

Leeuwarden, 3 juni 2019

Dhr. W. Wieling	Voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
Mevr. M. de Jonge	Vice voorzitter Dagelijks Bestuur
Dhr. G. van Lonkhuyzen	Secretaris Dagelijks Bestuur
Dhr. L. de Boom	Penningmeester Dagelijks Bestuur
Dhr. T. de Groot	Lid Dagelijks Bestuur
Mevr. A. Biemans	Directeur

BESTUURSVERSLAG

1. Algemeen

1.1 Doelstellingen van de organisatie (missie en visie)

Het doel van een samenwerkingsverband passend onderwijs is het realiseren van een samenhangend geheel aan ondersteuningsvoorzieningen tussen en binnen de scholen. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de kwaliteit van dat samenhangend geheel aan ondersteuningsvoorzieningen evenals voor de verdeling, besteding en toewijzing van de ondersteuningsmiddelen en –voorzieningen en voor (het nastreven van) de kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte en voor de daarmee samenhangende bedrijfsvoering.

In de statuten van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard staan de doelen als volgt omschreven:

1. Het vormen en in stand houden van een regionaal samenwerkingsverband
2. Het (doen) realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen
3. Het (doen) realiseren dat zoveel mogelijk van de in de regio woonachtige leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken
4. Het realiseren van een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs voor de in de regio woonachtige leerlingen die extra ondersteuning behoeven

In 2018 zijn de missie en visie van het samenwerkingsverband opnieuw verwoord in het Ondersteuningsplan 2018-2022: *Binnen ons samenwerkingsverband willen we dat jongeren een ononderbroken onderwijsontwikkelingsproces doorlopen om hen zo voor te bereiden op de toekomst. We bieden daartoe regulier onderwijs als het kan, geven steun als het nodig is en bieden speciaal onderwijs als het noodzakelijk is. Onze scholen zijn sterk in het bieden van (passend) onderwijs. We laten geen jongeren tussen wal en schip vallen. In het belang van de jongere werken we integraal samen met alle betrokken partijen en dat doen we op een professionele en effectieve manier.*

1.2 Kernactiviteiten

Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard wil deze doelen bereiken door:

- Het zorgdragen voor een dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen.
- Het afgeven van een TLV voor het VSO en de inzet van het Expertisecentrum,
- Een kwalitatief goed OPDC voor tijdelijke onderwijsondersteuning;
- Het ondersteunen van de scholen bij het vergroten van de basisondersteuning door de inzet van het Expertisecentrum
- Het organiseren van kennisuitwisseling bij en tussen de scholen en het vergroten van deskundigheidsvergroting in scholen en verbindingen onderwijs – jeugdhulp.
- Het maken van afstemmings- en regieafspraken met gemeenten, jeugdhulp, aanpalende samenwerkingsverbanden po en vo, de clusters VSO 1 en 2, het mbo en de gemeenten.
- De (mede)uitvoering en het regie voeren op het (provinciale) thuiszittersprotocol.

Daarnaast monitort, stimuleert en ondersteunt het samenwerkingsverband met hetzelfde doel de schoolbesturen binnen het samenwerkingsverband bij:

- Het uitvoeren van de zorgplicht met het daarbij behorende passend ondersteuningsaanbod.
- Het door het schoolbestuur aan te bieden ondersteuningscontinuüm, opgenomen in het schoolondersteuningsprofiel.
- Het aanbieden van passend onderwijs op de ondersteuningsvragen van de leerlingen.
- Het aanleveren van een volledig en onderbouwd, en met de ouders en leerling besproken dossier, als het gaat om het plaatsen van leerlingen in het ODPC en het afgeven van een TLV VSO. Het volgens de procedure aanleveren van dossiers m.b.t. een TLV voor het Praktijkonderwijs en een aanwijzing voor LWOO
- De verantwoordelijkheid ten aanzien van thuiszittende leerlingen

Tot slot heeft het samenwerkingsverband de bestuurlijke opdracht om beleid te coördineren dat samenhangt met de opdracht betreffende VSV en de aanpak kwetsbare jongeren. De uitvoering van dit beleid ligt bij de schoolbesturen.

1.3 Juridische en bestuurlijke structuur

Bij de oprichting is gekozen voor het bestuur/directie-model waarbij de aangesloten schoolbesturen gezamenlijk het Algemeen Bestuur van het samenwerkingsverband vormen. Het Algemeen Bestuur is eindverantwoordelijk en vervult de toezichthoudende rol. In dat kader ziet het Algemeen Bestuur toe op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden welke aan de directie zijn gemandateerd. Het Dagelijks Bestuur is belast met de voorbereiding van door het bestuur te nemen besluiten; het toezicht op de uitvoering van het beleid door de directie; het adviseren van de directie en het uitvoeren van de werkgeversrol ten opzichte van de directie. De gemandateerde taken en bevoegdheden van de directie zijn benoemd in een managementstatuut. Het Dagelijks Bestuur van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard komt 5 tot 6 x per jaar bijeen voor een vergadering. Het Algemeen Bestuur vergadert 3x per jaar.

De Ondersteuningsplanraad (OPR) bestaat voor de helft uit vertegenwoordigers vanuit de ouder/leerling geleding en voor de andere helft uit vertegenwoordigers namens de personeelsgeleding van de scholen. De OPR heeft instemmingsrecht ten aanzien van het ondersteuningsplan. Dit plan moet tenminste eenmaal in de vier jaren worden opgesteld. De OPR van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is bij alle wettelijk vereiste taken betrokken en wordt steeds geïnformeerd over de voortgang van het samenwerkingsverband. Het bestuur van het samenwerkingsverband is met de OPR een medezeggenschapsreglement overeengekomen; hierin is ook de facilitering van de OPR geregeld. De OPR komt in principe 3x per jaar bij elkaar. Het Bestuur van de OPR vergadert 3 tot 5x per jaar. De directie van het samenwerkingsverband is, op verzoek van het bestuur van de OPR, aanwezig op de bijeenkomsten van (het bestuur van) de OPR. Ook de OPR vervult een klankbordfunctie voor de directie. Op de website van het samenwerkingsverband is de samenstelling van het bestuur van de OPR te vinden. De jaarverslagen van de OPR staan op de website.

Onderstaand organogram geeft weer hoe de het samenwerkingsverband bestuurlijk is georganiseerd.

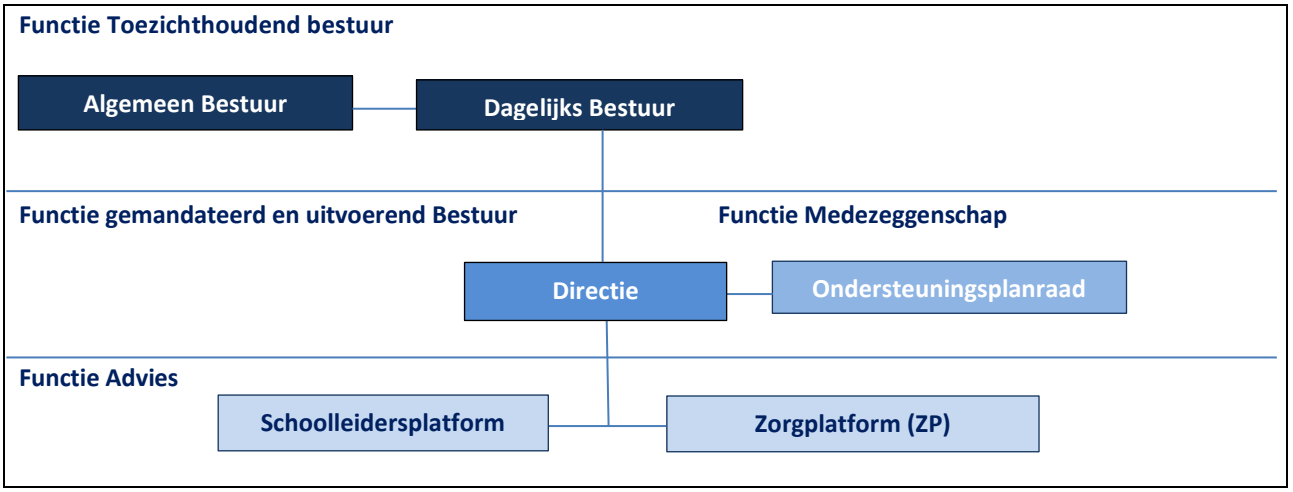

Organogram Bestuurlijke organisatie samenwerkingsverband Fryslân-Noard 2018

Het schoolleidersplatform (SLP) adviseert de directie van het samenwerkingsverband over de concrete consequenties van beleidskeuzes die binnen het samenwerkingsverband worden gemaakt op schoolniveau. Via het SLP kunnen de scholen uiting geven aan hun eigenaarschap, zodat dit gescheiden blijft van de toezichtrol van de bestuurders in het Algemeen Bestuur. Door binnen het SLP de inhoudelijke discussie te voeren kan het bestuur zich bezig houden met de toezichthoudende rol. Het SLP functioneert ook als een platform waar, de verbinding, het draagvlak en de samenwerking tussen scholen binnen de regio verder versterkt wordt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan afstemming m.b.t. bovenschoolse aangelegenheden en uitwisseling van good practices zodat scholen van en met

elkaar kunnen leren. Dit levert het samenwerkingsverband input op voor het te voeren beleid. Het SLP komt 3x per jaar bijeen.

Het zorgplatform (ZP) adviseert de directie van het samenwerkingsverband eveneens over (concrete) consequenties van beleidskeuzes binnen het samenwerkingsverband op schoolniveau maar dan specifiek gericht op de ondersteuningsstructuur binnen de scholen. Net als het SLP wordt ook binnen het ZP gestreefd naar vergroten van het draagvlak, de verbinding en de samenwerking tussen scholen binnen het samenwerkingsverband. Net als bij het SLP kunnen ook hier de door de scholen ingebrachte punten input leveren voor het te ontwikkelen beleid van het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft gekozen voor een hybride model, waarin het expertise- en het schoolmodel naast elkaar bestaan. Dat betekent dat er zowel middelen naar de schoolbesturen gaan als dat er bovenschoolse expertise beschikbaar is vanuit het samenwerkingsverband Fryslân-Noard. Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard ondersteunt de scholen door het bieden van expertise in de vorm van gedragsdeskundigen, leerspecialisten en consulenten passend onderwijs die op team-, docent- en/of leerling niveau kunnen worden ingezet. Indien een school na de inzet van deze expertise alsnog handelingsverlegen is, kan een leerling worden aangemeld voor een traject binnen het OPDC of een Toelaatbaarheidsverklaring voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs (CSO) worden aangevraagd.

1.4 Interne organisatiestructuur

De directeur is eindverantwoordelijk voor het aansturen van de interne organisatie van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband beschikt over een ondersteunende dienst die beleidsmatige, beheersmatige en administratieve taken uitvoert.

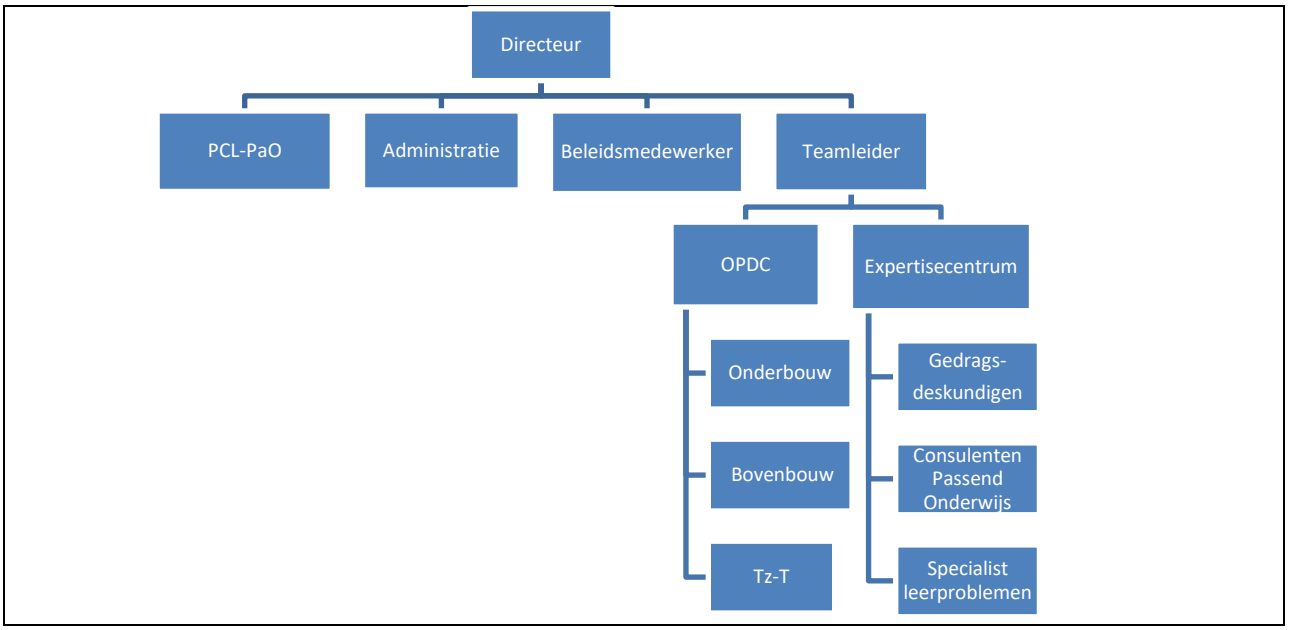

Organogram interne organisatie samenwerkingsverband Fryslân-Noard schooljaar 2018-2019

De PCL-PaO adviseert de directeur over het toekennen van een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) tot het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO), het Praktijkonderwijs en de Aanwijzing LWOO. Hierbij wordt, conform de voorschriften, gebruik gemaakt van onafhankelijke deskundigenadviezen. Binnen de administratie worden voornamelijk ondersteunende diensten verricht, onder andere in het kader van financiële en personele zaken. De beleidsmedewerker heeft naast taken op het gebied van beleidsontwikkeling ook taken op het gebied van communicatie, kwaliteitszorg en IBP. De teamleider stuurt het Expertisecentrum en het OPDC aan. De directeur is verantwoordelijk voor het opstellen, uitvoeren en monitoren van het beleid. Er wordt gewerkt met een jaarprogramma waarin zowel de interne als de externe overleggen opgenomen zijn.

1.5 Gevoerd Beleid 2018

Ondersteuningsplan 2018-2022

Het schooljaar 2017/2018 is veel aandacht besteed aan het opstellen van het ondersteuningsplan 2018-2022. Het ondersteuningsplan is diverse malen besproken met het Schoolleidersplatform (SLP), het Zorgplatform (ZP) en de medewerkers van het samenwerkingsverband. In maart 2018 is het Ondersteuningsplan, met instemming van OPR en na het op overeenstemming overleg (OOGO) met gemeenten en het samenwerkingsverband voor het primair onderwijs, vastgesteld. Dit Ondersteuningsplan is op 1 augustus 2018 van kracht geworden. In dit ondersteuningsplan staat o.a. beschreven wat we sinds de invoering van passend onderwijs in 2014 hebben bereikt, hoe passend onderwijs in ons samenwerkingsverband is georganiseerd en wat we willen bereiken in de komende vier jaar. Gezamenlijkheid en continuïteit vormen de basis van waaruit de komende jaren gewerkt wordt aan het verder optimaliseren van passend onderwijs in onze regio. Sturende principes daarbij zijn de wetgeving en het referentiekader passend onderwijs. Daarnaast zal de komende jaren de focus van het bestuur liggen bij het versterken van de samenwerking met gemeenten en in het verlengde daarvan met de aanbieders van (jeugd)zorg.

Toezichtkader 2018-2022

Gebaseerd op het Ondersteuningsplan heeft het Algemeen Bestuur voor zichzelf een Toezichtkader 2018-2022 vastgesteld. In dit Toezichtkader is ook de bestuurlijke doorzettingsmacht en de doorzettingsmacht t.a.v. thuiszitters vastgelegd.

IBP / AVG

Op 25 mei 2018 werd de AVG van kracht. Met het oog hierop is het IBP beleid met een plan van aanpak gemaakt dat op 25 mei in het Algemeen Bestuur werd vastgesteld. Ook is er een Functionaris Gegevensbescherming aangesteld en werd er continue aandacht besteed aan de bewustwording rondom privacy. Het privacy reglement van het samenwerkingsverband is in 2018 aangepast aan de nieuwe wetgeving.

Inspectiebezoek

In het voorjaar van 2018 bezocht de Inspectie van het Onderwijs het samenwerkingsverband in het kader van het vierjarig onderzoek. De Inspectie sprak met diverse stakeholders, medewerkers en directie en het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband, deed een verificatieonderzoek bij een van de aangesloten schoolbesturen (Dockinga College) en bezocht het OPDC. De Inspectie heeft aangegeven wat er goed gaat: het samenwerkingsverband heeft een plek voor ieder kind, de samenwerking tussen de scholen en het samenwerkingsverband groeit, de thuiszitters zijn in beeld, het bestuur weet wat er gebeurt in het samenwerkingsverband en het samenwerkingsverband is financieel gezond. Een aantal zaken moeten beter: de positie van het deskundigenadvies moet duidelijker[1] en de kwaliteit van het OPDC en de controle daarop door het bestuur moeten verbeteren[2]. Het intern toezicht kan onafhankelijker, de afspraken over samenwerking onderwijs en jeugdhulp kunnen beter en het zicht op resultaten van leerling kan beter. Dit alles leidde tot het eindoordeel 'voldoende'. In 2018 is een start gemaakt met verbeteringen op de genoemde gebieden.

OPDC

Met ingang van het schooljaar 2018-2019 is, conform de visie zoals die verwoord is in het Ondersteuningsplan 2018-2022, de opzet en insteek van het OPDC gewijzigd. Het OPDC heeft een bredere opdracht gekregen, waarin de ervaringen en werkwijzen van de voormalige Rebound en Observatietrajecten de basis vormen voor hernieuwde aanpak. De opmerkingen vanuit de Inspectie worden meegenomen in dit traject.

Onderwijszorgarrangementen (Oza)

De drie pilots voor (begaafde) leerlingen met ASS problematiek zijn in juni 2018 beëindigd en omgezet in een structureel aanbod binnen de scholen die de pilots hebben uitgevoerd. Een van de pilots is doorontwikkeld tot een onderwijszorgarrangement waarin school (regulier), VSO, samenwerkingsverband en gemeente samenwerken in

---

[1] *In het definitieve verslag van het vierjarig onderzoek staat de te lezen inmiddels dat de procedures en afspraken dusdanig zijn aangepast dat hiermee volgens de inspectie voldaan wordt aan de wettelijke voorschriften op dit gebied.*

[2] *Hiervoor is o.a. aansluiting gezocht bij het project "Leren Verbeteren" van B&T en is er een verandertraject ingezet met ondersteuning van Linque consult.*

een groepsaanbod voor jongeren met ondersteuningsbehoeften op dit gebied. Ook binnen de VSO scholen krijgt de samenwerking onderwijs/zorg op verschillende manieren meer en meer vorm.

Onderzoek vrijstellingen

Samen met de afdeling leerplicht van de gemeente Leeuwarden en het RMC Friesland Noord is onderzoek gedaan naar het aantal vrijstellingen in de regio Friesland Noord. Dit onderzoek naar afgegeven vrijstellingen laat zien dat de afgifte van vrijstellingen in de regio Fryslân-Noard varieert maar zeker geen continu stijgende lijn laat zien. Voor het vergroten van het inzicht in de afgegeven vrijstellingen (redenen, voorgeschiedenis, processen voor en tijdens, vervolg na de vrijstelling) en inzicht in mogelijke maatregelen (verandering van processen, inzicht in tekorten van specifiek onderwijsaanbod, vergroten van onderwijsaanbod) is meer en specifieker onderzoek wenselijk.

Vervolg onderzoek naar Opting out lwoo

In 2018 heeft binnen het samenwerkingsverband een vervolgonderzoek plaatsgevonden naar een verdergaande vorm van opting out voor LWOO. De conclusie van dit onderzoek was dat er onvoldoende draagvlak was onder de aangesloten schoolbesturen om over te gaan op een vorm van populatiebekostiging. Afgesproken is om op basis van landelijke ontwikkelingen dit onderwerp opnieuw te agenderen indien er meer duidelijkheid is over de effecten van de nieuwe bekostigingssystematiek voor lwoo.

Structurele detacheringscontracten

Met de belastingdienst is een afspraak gemaakt over het gebruik van structurele detacheringscontracten. Door gebruik te maken van een dergelijke detacheringsconstructie is gewaarborgd dat het samenwerkingsverband materieel werkgever is en de daarbij behorende risico's zelf draagt. Hierdoor is vrijstelling van BTW mogelijk in het kader van sociaal cultureel werk.

1.6 Ontwikkelingen Passend Onderwijs (landelijk)

Onderwijs & Zorg

In het landelijke actieprogramma "Zorg voor jeugd" wordt gerefereerd aan de noodzaak om de verschillende geldstromen – vanuit onderwijs en vanuit de gemeente – te combineren om tot flexibele onderwijs-zorgarrangementen te kunnen komen. Volgens het programma hebben samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs daarin een belangrijke taak. Zij moeten zich met jeugdhulpregio's inspannen om te komen tot 'een meerjarig plan waarin ze aangeven hoe ze de inzet van onderwijsmiddelen en zorgmiddelen beter op elkaar afstemmen'. Ook de belangrijkste doelstelling van het thuiszitterspact – in 2020 zit geen enkele leerling langer dan drie maanden thuis zonder een aanbod in onderwijs en/of zorg – wordt genoemd in het programma.

In Friesland heeft dit geresulteerd in het Fries Actieplan Zorg voor Jeugd "For Fryske Bern'. Onderwijs & Zorg is als een van de actiesporen benoemd. In 2019-2022 krijgen de Friese gemeenten hier in totaal 4,2 miljoen euro voor van het ministerie van VWS. Het samenwerkingsverband is betrokken geweest bij de totstandkoming van dit plan en heeft zitting in de zogenaamde transformatietafel die de komende jaren de ontwikkelingen op dit gebied stimuleert en monitort.

12e Voortgangsrapportage Passend Onderwijs (juni 2018)

De Tweede Kamer blijft kritisch op de uitvoering van passend onderwijs. Dat bleek begin juli 2018 in een reeks van overleggen die de Kamer had, volgend op de voortgangsrapportage van de minister van Onderwijs.

De minister vindt passend onderwijs zeker niet mislukt, zo schrijft hij op 25 juni 2018 in een brief aan de Tweede Kamer over de twaalfde voortgangsrapportage over passend onderwijs. Hij deelt wel de zorgen die er in het onderwijsveld leven. De minister wil knelpunten aanpakken om de ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben beter te organiseren. De minister presenteert in de rapportage een probleemanalyse passend onderwijs in vijf thema's:

1. Passend onderwijs gaat nog te weinig over ondersteuning van leraren en leerlingen
2. De term passend onderwijs wekt hoge verwachtingen
3. Niet alles wat aan passend onderwijs wordt toegeschreven, wordt er ook door veroorzaakt
4. Het is niet altijd duidelijk wat we van samenwerkingsverbanden verwachten
5. Passend onderwijs schuurt op de grenzen van het onderwijs en het zorgstelsel

Oplossingen voor deze thema's wil minister Slob vormgeven in drie lijnen:

1. Eigenaarschap bij de scholen door ze te ondersteunen bij het opnieuw definiëren en levend houden van schoolondersteuningsprofielen. Hij wil ook de medezeggenschap op de begroting bij het ondersteuningsplan verbeteren en roept scholen en samenwerkingsverbanden op om overmatige administratie aan te pakken.
2. Betere informatievoorziening voor scholen, ouders en leraren is een belangrijk verbeterpunt. Scholen moeten meer inzicht krijgen in de beschikbare middelen. De minister zal om een beter passend aanbod van scholen mogelijk te maken, hen meer ruimte en mogelijkheden geven zoals het tijdelijk afwijken van onderwijstijd. Ook moet informatie over de ondersteuning voor ouders beter vindbaar worden.
3. Aanscherpen van de taken, verwachtingen en governance van samenwerkingsverbanden door hen meer inzage te geven in hun gegevens en door intern toezicht bij samenwerkingsverbanden te verbeteren. Na de zomer van 2018 wil de minister met ouders, leraren, scholen, besturen, samenwerkingsverbanden en gemeenten in gesprek om de maatregelen uit te werken en in te vullen.

Governance & verantwoording besteding middelen

De Algemene Ledenvergadering van de VO-raad nam een aantal maatregelen om de governance van passend onderwijs te verbeteren, waaronder het instellen van onafhankelijk toezicht. Het kabinet wenst – verwoord in het regeerakkoord – dat er onafhankelijk toezicht op de samenwerkingsverbanden komt, 'om ervoor te zorgen dat middelen voor passend onderwijs ook echt in de klas terecht komen'. De ALV stemde in met vier oplossingen voor deze problematiek.

1. De VO-raad gaat de leden die participeren in samenwerkingsverbanden met hoge, niet-verantwoorde reserves hierop aanspreken. Het gesprek over de bandbreedte voor de hoogte van de reserves wordt binnen de vereniging gevoerd
2. Daarnaast komt er een onafhankelijk lid in het intern toezichthoudend orgaan van de samenwerkingsverbanden.
3. Ook wordt het 'Dashboard passend onderwijs' doorontwikkeld; dit dashboard bevat veel gegevens over de samenwerkingsverbanden en maakt het voor hen makkelijk zich in het publieke debat te verantwoorden.
4. Op de wat langere termijn gaat de VO-raad in gesprek met de minister om de weeffouten in het systeem van passend onderwijs weg te nemen. Zo'n weeffout is bijvoorbeeld dat de samenwerkingsverbanden in de wet worden behandeld als schoolbesturen.

In lijn met de roep om meer onafhankelijk toezicht zal het Algemeen Bestuur in 2019 het interne toezicht binnen het samenwerkingsverband aanpassen. Hiertoe zijn in 2018 de eerst stappen gezet.

Variawet per 1-8-2018

Het is per 1 augustus 2018 mogelijk om meer maatwerk in onderwijstijd te bieden voor leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen op reguliere VO-scholen. De Variawet regelt dat leerlingen in het VO met ingang van het schooljaar 2018/2019 meer maatwerk geboden kan worden. Het uitgangspunt is om leerlingen toe te laten groeien naar het volgen van de volledige onderwijstijd.

Nieuwe bekostigingssystematiek lwoo

Op dit moment wordt gewerkt aan een wetswijziging voor de verdere integratie van lwoo en pro in het systeem van passend onderwijs. Naast het loslaten van de landelijke criteria, procedure en licenties voor lwoo, bevat dit wetsvoorstel een nieuw model voor de verdeling van de lwoo- en pro-middelen over de samenwerkingsverbanden passend onderwijs vo. De geplande internetconsultatie over het wetsvoorstel voor een nieuw bekostigingsmodel

leerwegondersteunend onderwijs/praktijkonderwijs (lwoo/pro) en het loslaten van de criteria, procedure en licenties voor lwoo, is uitgesteld. Eerst is nader onderzoek nodig om te kunnen vaststellen wat het beste verdeelmodel is. Naar verwachting zijn de uitkomsten van het onderzoek en de consequenties voor het wetstraject rond de zomer van 2019 bekend. Dit betekent dat de internetconsultatie pas na die tijd zal plaatsvinden, en de nieuwe wet niet voor januari 2022 wordt ingevoerd. De aanvankelijk voorgestelde nieuwe bekostiging zou naar verwachting een grote daling van lwoo middelen voor het samenwerkingsverband hebben ingehouden. Het is afwachten wat de uitkomsten van het nieuwe onderzoek voor het samenwerkingsverband gaan betekenen.

1.7 Maatschappelijke aspecten

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor een dekkend aanbod aan onderwijsvoorzieningen binnen de regio. Het aantal thuiszittende leerlingen is daarbij een van de resultaatgebieden. Het samenwerkingsverband houdt zich daarom bezig met (extra) ondersteuning op scholen van leerlingen in Fryslân-Noard. Dat doet het samenwerkingsverband niet alleen. Gemeenten hebben, net als schoolbesturen, een wettelijke verplichting om ondersteuning aan jongeren te bieden. Deze ondersteuning wordt uitgevoerd door bijvoorbeeld wijk- en gebiedsteam maar ook door hulpverleningsinstanties. Het voorkomen van thuiszitters en vroegtijdig schoolverlaters (VSV) en de aanpak kwetsbare jongeren is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband, de gemeenten en het RMC. Naast de gemeenten kunnen ook het zorgkantoor of zorgverzekering direct of indirect (via zorgaanbieders) een rol hebben in het bieden van extra ondersteuning. Het uiteindelijke doel van alle (extra) ondersteuning is om jongeren zo goed mogelijk voor te bereiden op een plek in de samenleving. Afstemming en samenwerking met al deze en andere ketenpartners is van groot belang om het gemeenschappelijke doel te bereiken.

De komende vier jaar is de samenwerking onderwijs & zorg een van de voornaamste actiepunten in het nieuwe ondersteuningsplan. In onze regio krijgt dit langzaam meer gestalte door:

- OOGO en (bestuurlijk) overleg met en werkbezoeken van wethouders van de diverse gemeenten binnen onze regio, met name met de gemeenten Waadhoeke en Leeuwarden.
- Samenwerking in onderwijszorgarrangementen.
- Een gezamenlijk regie overleg m.b.t. thuiszitters o.l.v. het samenwerkingsverband vo (met swv po en mbo en rmc).
- De samenwerking met leerplicht (een leerplichtambtenaar is via het RMC wekelijk voor 6 uur beschikbaar voor de afstemming rondom thuiszitters).
- Diverse ambtelijk overleggen met de ambtenaren onderwijs en ambtenaren zorg van de gemeenten binnen de regio.
- De samenwerking met het RMC in het kader van VSV en de aanpak kwetsbare jogneren.
- Deelname aan de al eerder genoemde provinciale transformatie tafel.

Om de samenwerking met gemeenten / zorgaanbieders te stimuleren is er een Innovatiebudget beschikbaar vanuit het samenwerkingsverband. Doel hiervan is om, verspreid over de regio, te komen tot meerdere onderwijszorgarrangementen op groepsniveau zodat leerlingen thuisnabij onderwijs kunnen volgen en tegelijkertijd de zorg kunnen krijgen die ze nodig hebben.

2. Governance

In het kader van artikel 24e en 24e1 en van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) is de scheiding tussen bestuur en toezicht verplicht gesteld. Binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is gekozen voor de stichtingsvorm. Binnen de stichting fungeert het Algemeen Bestuur als Toezichthoudend Orgaan. Het Algemeen Bestuur bestaat uit afgevaardigden van alle aangesloten schoolbesturen. Voor de beleidsvoorbereiding en –uitvoering heeft het Algemeen bestuur een Dagelijks Bestuur benoemd dat bestaat uit vijf personen en dat de directie in deze ondersteunt. Besluitvorming door het Algemeen Bestuur vindt plaats met inachtneming van de regels van medezeggenschap. Samenwerkingsverband Fryslân-Noard kent een betrokken OPR. Het Dagelijks Bestuur van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard houdt zicht op de dagelijkse gang van zaken van de stichting en de leiding door de directeur. De uitvoerende taken zijn gemandateerd aan de directeur en vastgelegd in het managementstatuut. De directeur treedt civielrechtelijk op namens het bestuur, maar is geen lid van het bestuur. Het Algemeen Bestuur

geeft decharge aan het Dagelijks Bestuur van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard voor het gevoerde beleid en vormt daarmee het toezichthoudende orgaan. In de statuten staan de taken van de toezichthouder – het Algemeen Bestuur – en van het Dagelijks Bestuur duidelijk omschreven.

2.1 Ontwikkelingen

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur een Toezichtkader vastgesteld waarin staat beschreven hoe en waarop het AB toezicht houdt. In dit Toezichtkader staat ook beschreven hoe de doorzettingsmacht binnen het samenwerkingsverband is geregeld.
De Inspectie heeft n.a.v. haar vierjarig onderzoek aangegeven dat het toezicht onafhankelijker geregeld kan worden. Het Bestuur heeft aangegeven zich hierbij te willen baseren op de landelijke ontwikkelingen. In lijn met de afspraken binnen de VO raad is het Algemeen Bestuur van plan om in 2019 een onafhankelijk lid binnen het toezichthoudend orgaan te benoemen. In 2018 is begonnen met de voorbereiding hiervan.

2.2 Code Goed Bestuur

Samenwerkingsverband Fryslân-Noard is als 'aangeslotene' lid van de VO raad. De Code Goed Onderwijsbestuur VO, gepubliceerd in juni 2015 door de VO Raad, is van toepassing en wordt zoveel mogelijk toegepast. Zie verder het verslag van de Toezichthouder (pag. 37)

2.3 Afwijkingen code Goed Bestuur

Hiervoor verwijzen we naar het Verslag van de Toezichthouder verderop in het jaarverslag (pag. 37)

2.4 Medezeggenschap en Horizontale verantwoording

Ondersteuningsplanraad (OPR)

De OPR heeft in 2018 driemaal een bijeenkomst gehad (12 maart, 28 mei en 3 december). Voorafgaand aan deze bijeenkomsten vergaderde het bestuur van de OPR (12 februari, 14 april en 19 november). De OPR wordt administratief ondersteund door een van de administratieve medewerkers van het samenwerkingsverband. De directeur van het samenwerkingsverband is op verzoek aanwezig geweest bij alle bestuursvergaderingen en de bijeenkomsten van de OPR.

In de bijeenkomsten zijn onderstaande punten aan de orde geweest. Belangrijkste daarvan is de instemming van de OPR met het Ondersteuningsplan 2018-2022 en de daarop gebaseerde Meerjarenbegroting 2018-2022. De OPR heeft voor vier jaar instemming gegeven aan dit Ondersteuningsplan.

Datum OPR bijeenkomst	Ingestemd met	Besproken
12 maart 2018	Ondersteuningsplan 2018-2022	Taken, verantwoordingen en verplichtingen OPR
	Meerjarenbegroting 2018-2022	Verslag schooljaar 2016-2017
		Concept Toezichtkader 2018-2022
		Afdracht naar scholen 2018
		Ontwikkelingen in Friesland m.b.t. onderwijs aan leerlingen met ASS problematiek
		Afspraken rondom 'vol' meldingen van scholen
		Notitie verantwoorden
28 mei 2018		Terugkoppeling Inspectiebezoek
		Presentatie drie pilots m.b.t. (hoog)begaafde leerlingen met ASS problematiek
		Samenstelling OPR 2018-2019
		Concept Bestuursverslag 2017
3 december 2018	Jaarverslag OPR 2017-2018	Concept Inspectierapport
	Medezeggenschapsstatuut 2019-2023	Begroting 2019 en meerjarenbegroting 2019-2023
	Medezeggenschapsreglement 2019-2023	Onderwijs en Zorg
	Huishoudelijk reglement OPR 2019-2023	

Samenstelling OPR

Met ingang van het schooljaar 2018-2019 is, conform de in december 2017 gemaakte afspraken, de samenstelling van de OPR gewijzigd. Elk aangesloten schoolbestuur levert één afgevaardigde voor de OPR. De OPR bestaat sinds 1-8-2018 uit 16 personen[3], waarvan 8 leden afkomstig zijn uit de ouder/leerling geleding en 8 leden uit de personeelsgeleding van de aangesloten scholen. De reden voor deze wijziging was het feit dat het aantal aangesloten schoolbesturen in de periode 2014-2018, door bestuurlijke fusies, is afgenomen van 20 naar 16 schoolbesturen.

Het bestuur van de OPR bestond t/m 31-7-2018 uit de volgende personen:

Mevr. M. Visser	voorzitter	personeelsgeleding
Mevr. T. Bonnema	secretaris	ouder / leerling geleding
Dhr. S. Verbree	lid	ouder / leerling geleding

Met ingang van 1-8-2018 bestaat het bestuur van de OPR uit de volgende personen:

Mevr. M. van Dijk	voorzitter	personeelsgeleding
Dhr. S. Verbree	lid	ouder / leerling geleding
Mevr. H. Wierda	lid	ouder / leerling geleding

Medezeggenschap

Eind 2018 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een Medezeggenschapsraad voor de medewerkers van het samenwerkingsverband: de MRp (medezeggenschapsraad voor personeel).

Horizontale verantwoording

Horizontale verantwoording aan de stakeholders van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard gebeurt via (wettelijk verplichte) documenten en via de dialoog met de stakeholders. Kijkend naar de Code Goed Bestuur

- Kunnen via de website en info@swvfryslan-noard.nl vragen, opmerkingen en ideeën kenbaar worden gemaakt. Er is een protocol hoe hier mee om te gaan.
- Is veel informatie te vinden op de website: verantwoordingsdocumenten, nieuwsbrieven, formulieren en overige documenten.
- Is het samenwerkingsverband aangesloten bij de landelijke commissie onderwijsgeschillen.
- Heeft het samenwerkingsverband een klachten- en bezwaarprocedure die te vinden is op de website

Verantwoordingsdocumenten

- Het Jaarverslag, bestaande uit het Bestuursverslag, inclusief financieel verslag, het verslag van het toezicht houdend orgaan en de jaarrekening.
- Een verslag over het schooljaar (overzicht van doelen, resultaten en actiepunten, gekoppeld aan het ondersteuningsplan).

Horizontale dialoog

Het beleid van het samenwerkingsverband staat niet op zichzelf. De inzet van ondersteuning in het onderwijs moet zijn afgestemd met de inzet vanuit andere sectoren in het jeugddomein, zoals de jeugdzorg, de WMO-zorg en de arbeidsmarkt. Om die reden is het belangrijk dat het samenwerkingsverband een maatschappelijke dialoog onderhoudt met belanghebbenden en dat het intern toezicht daarop toeziet. De interne kwaliteitszorg heeft hierin ook een rol.

[3] *De 2 schoolbesturen waarover, voor twee locaties, een Convenant met het aangrenzende samenwerkingsverband Zuid Oost Friesland is gesloten, zijn niet vertegenwoordigd in de OPR*

In het kader van haar vierjaarlijks onderzoek had de Inspectie van het Onderwijs op 5 februari 2018 ronde tafelgesprekken met diverse stakeholders van het samenwerkingsverband: ouders, docenten, schakelfunctionarissen, schoolleiders en medewerkers jeugdhulpverlening & gemeenten.

Binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard zien we de horizontale dialoog terug op verschillende niveaus. Het samenwerkingsverband heeft een communicatieplan met als doel deze dialoog systematisch en zichtbaar te maken. Om een indruk te geven van de gesprekken en overleggen die het samenwerkingsverband voert met externe stakeholders staat hieronder een overzicht van gesprekken en overleggen die in 2018 hebben plaatsgevonden (niet uitputtend).

Horizontale Dialoog 2018	Wie
Bestuurlijk - bestuursleden, directeur	
Provinciaal bestuurlijk overleg VSV en aanpak kwetsbare jongeren	Lid DB, directeur
Regionaal bestuurlijk overleg RMC	Lid DB, directeur
Bestuur Coöperatieve vereniging overgang po – vo / Plaatsingswijzer	Directeur
Overleg met wethouder Jeugd & Onderwijs gemeente Leeuwarden	DB, directeur
OOGO Ondersteuningsplan 2018-2022, met regionale wethouders	Directeur
Beleidsmatig - directeur	
Landelijke bijeenkomsten sectorraad samenwerkingsverbanden vo (VO raad)	Directeur
Gesprek met Marc Dullaert in kader van landelijk onderzoek naar versnelling van thuiszittersaanpak	Directeur, teamleider, beleidsoverleg thuiszitters
Regio overleg samenwerkingsverbanden vo noord oost Nederland	Directeur
Lecso	Directeur
Provinciaal ambtelijk overleg VSV	Directeur
Provinciaal afstemmingsoverleg passend onderwijs en zorg voor jeugd	Directeur
Transformatietafel Sociaal Domein Friesland	Directeur
Ambtelijk vooroverleg OOGO	Directeur
Academische werkplaats Friesland (AWF)	Directeur; consulent
Steunpunt Onderwijs Noord	Directeur
Directie overleg samenwerkingsverbanden Friesland	Directeur
Ambtelijk overleg OOGO	Directeur
Beleidsoverleg RMC Friesland Noord	Directeur
VSV regiegroep	Directeur, teamleider
Thuiszitteroverleg regio Friesland noord / actie tafel thuiszitters	Directeur;
Stuurgroep Onderwijs Fier Fryslân	Directeur
Stuurgroep oza zmolk / RBij	Directeur
Stuurgroep Einstein Class AMS	Directeur
Uitvoerend – directeur en medewerkers samenwerkingsverband	
Werkbezoek wethouder Jeugd en Onderwijs gemeente Leeuwarden aan OPDC	Directeur, temleider en medewerkers, leerlingen OPDC
Wijk- en gebiedsteams uit Leeuwarden, Waadhoeke, Terschelling, Harlingen	Directeur; consulent
Bijeenkomst leerplichtambtenaren en medewerkers Expertisecentrum	Medewerkers Expertisecentrum, teamleider, beleidsmedewerker en directeur
Portalis	Consulent, teamleider
Autisten Netwerk Friesland (ANF) Oa: Werkbezoek lid 2e kamer (in kader van onderwijs aan leerlingen met ASS)	Directeur, Consulent
Individueel overleg m.b.t. leerlingen (collateraal overleg)	Consulenten, gedragsdeskundige EC, docent en pedagogisch medewerker OPDC
Gastcollege voor het Noordelijk Onderwijs Gilde (NOG)	Directeur

3. Onderwijs

De inspanningen van het samenwerkingsverband zijn gericht op (extra) onderwijs ondersteuning van leerlingen binnen het VO, het VSO en het OPDC. In 3.1 wordt ingegaan op de doelen die het samenwerkingsverband zichzelf heeft gesteld in het Ondersteuningsplan 2014-2018. In 3.3 wordt aangegeven hoe de inzet van middelen naar de aangesloten schoolbesturen is geweest in 2018. In 3.4 wordt ingegaan op de resultaten en ontwikkelingen van het onderwijs in het OPDC in dit verslagjaar.

3.1 Ontwikkelingen

Doelen uit Ondersteuningsplan

In het Ondersteuningsplan 2014-2018 staat beschreven welke doelen het samenwerkingsverband in deze periode wil bereiken. Om te monitoren of de gestelde doelen gehaald zijn, wordt gebruikgemaakt van een aantal instrumenten vanuit het eigen kwaliteitszorgsysteem (o.a.: zelfevaluatie medewerkers en bestuursleden, tevredenheidsmetingen en monitoringsoverzichten). In het inhoudelijke jaarverslag dat op de website staat kunt u meer lezen over de onderliggende resultaten en actiepunten in het schooljaar 2017-2018[4]. Hieronder staat de samenvatting van het verslag schooljaar 2017-2018. in Bijlage 3 is een overzicht van de behaalde doelen in de periode 2014-2018 te vinden. Het merendeel van de gestelde doelen is gehaald en een aantal doelen is nog in ontwikkeling.

Resultaten	
Deelname VSO	- De deelname aan het VSO lag in SWV Fryslân-Noard jaren onder het landelijk gemiddelde. Vanaf 2016-2017 is er sprake van een lichte stijging. Gekeken naar de cijfers van 01-10-2017 blijkt deze stijging door te zetten, zowel in absolute aantallen als in percentages. De deelname aan het VSO ligt nu op het landelijke gemiddelde. - In 2017-2018 gaat 80% van de leerlingen naar een VSO-school in onze eigen regio (thuisnabij onderwijs), dit is vergelijkbaar met eerdere jaren. - Het percentage residentiële leerlingen is met 10% van het totale aantal VSO-leerlingen vergelijkbaar met dat in het voorgaande schooljaar. - In het algemeen kan geconcludeerd worden dat het aantal (nieuwe) TLV's dat wordt afgegeven nagenoeg stabiel is. - In 2017-2018 zien we een afname in het absolute aantal en het percentage afgegeven TLV's in de bekostigingscategorie Hoog. - Opvallend is dat het aantal afgegeven TLV's stabiel is terwijl het aantal VSO-leerlingen toeneemt. - In het schooljaar 2017-2018 zijn 21 leerlingen vanuit het VSO overgestapt naar reguliere VO-scholen van het samenwerkingsverband. De aantallen die scholen opgeven variëren sterk per schooljaar en zijn niet in overeenstemming met de cijfers van het Dashboard Passend Onderwijs.
LWOO & PrO	- Het percentage LWOO leerlingen in ons samenwerkingsverband daalt jaarlijks en ligt sinds 1-10-2015 onder het landelijk gemiddelde. De daling zet ook met veranderde aanvraagcriteria door. - Het percentage PrO leerlingen ligt steeds boven het landelijk gemiddelde. De voorlopige cijfers laten voor 1-10-2018 een absolute en procentuele stijging zien.
Versterken ondersteuningsstructuur op de scholen	- Uit het Tevredenheidsonderzoek Scholen blijkt dat de negen invullers een grotere bijdrage van het samenwerkingsverband aan de ontwikkeling van de (kwaliteit van) basisondersteuning en de extra ondersteuning verwachten. Ook wordt genoemd dat men niet tevreden is over de kennisdeling tussen scholen en specialisten van het samenwerkingsverband. - Het samenwerkingsverband heeft in 2017-2018 viermaal een kennisplatform georganiseerd. De deelnemers waren over alle bijeenkomsten positief. - De medewerkers van het Expertisecentrum zijn vooral betrokken bij consult- en voortgangsgesprekken rondom individuele leerlingen (48%). Daarnaast nemen zij deel aan ZAT's en andere overleggen (13%) en verrichten zij onderzoek bij individuele leerlingen (13%). - De zorgfunctionarissen zijn in het algemeen tevreden over het Expertisecentrum. - In 2017-2018 hebben de scholen opnieuw middelen ontvangen vanuit het samenwerkingsverband om de basis- en extra ondersteuning binnen de scholen te verstevigen. Uit de verantwoording van de scholen blijkt dat de middelen wederom vooral besteed worden aan versterken van de ondersteuningsstructuur en het begeleiden van leerlingen.

[4] https://swvfryslan-noard.nl/wp-content/uploads/2018/12/VERSLAG-SCHOOLJAAR-1718-definitief.pdf

Dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod	- In schooljaar 2017-2018 waren er per meetmoment 5 tot 12 thuiszittende jongeren. - Voor 57% van de thuiszitters (13 van totaal 23) is een oplossing gevonden, vorig schooljaar was dit 63% (12 van totaal 19). - Naar aanleiding van het gezamenlijk onderzoek met het RMC naar vrijstelling zijn er afspraken gemaakt over een betere registratie en over de betrokkenheid van het samenwerkingsverband bij de afgifte van een vrijstelling.
OPDC	- Het tevredenheidsonderzoek scholen wordt door steeds minder zorgcoördinatoren ingevuld waardoor moeilijk algemene conclusies te trekken zijn. Wel valt op dat de teneur per traject verschillend is.
Ontwikkelen van Onderwijszorgarrangementen	- In het schooljaar 2017-2018 heeft het samenwerkingsverband meegedacht en meegewerkt, samen met scholen, hulpverlening en gemeenten, aan een aantal verschillende initiatieven om te komen tot onderwijszorgarrangementen en/of symbiosetrajecten.
Beperken voortijdig schoolverlaten	- De ons bekende cijfers m.b.t. VSV komen van verschillende bronnen en zijn moeilijk te vergelijken. - De aanpak voor VSV is voortgezet en uitgebreid met aandacht voor “kwetsbare jongeren”, d.w.z. leerlingen van het ISK, PrO en VSO.
Afstemming met gemeenten over jeugdzorg	- Het samenwerkingsverband heeft in regionale en provinciale overleggen gewerkt aan de beleidsmatige afstemming tussen jeugdzorg en passend onderwijs. - De tweede tevredenheidsmeting bij ketenpartners laat zien dat de ketenpartners tevreden zijn over het inhoudelijke karakter van het overleg en de wijze waarop het samenwerkingsverband afspraken nakomt. - De beoordeling van de ketenpartners laten verschillende punten zien waarover zij minder tevreden zijn.
Versterken van educatief partnerschap met ouders	- Ten aanzien van dit onderwerp hebben er geen noemenswaardige ontwikkelingen plaatsgevonden. Het lopend beleid is voortgezet en voor de komende periode verder beschreven in het Ondersteuningsplan 2018-2022.
Transparante en efficiënte procedures	- Een overzicht van alle vastgestelde procedures is opgenomen in het kwaliteitshandboek. - De procedures worden gedeeld met de betrokken partijen en indien relevant op de website gezet. - Er zijn geen bezwaren tegen (TLV-)besluiten of klachten ingediend
Ontwikkelen van systeem van kwaliteitszorg	- De zelfevaluatie laat zien dat het samenwerkingsverband kwaliteitszorg goed heeft opgepakt; in 2017-2018 is de kwaliteit verder verbeterd. - Er wordt gewerkt aan het integreren van kwaliteitszorg in het professioneel handelen van alle medewerkers.

Verandertraject OPDC

In het kader van het verandertraject en de verbeterpunten die zijn genoemd door de Inspectie is begin schooljaar 2018-2019 gestart met de uitvoering van het Actieplan voor het OPDC. Er wordt gewerkt met opdrachten rondom een viertal thema’s: Nieuwe opzet en werkwijze van het OPDC; Kwaliteit van onderwijs en programma’s; Toeleiding naar OPDC; Kwaliteitszorg binnen OPDC (i.s.m. project Leren Verbeteren).

3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In 2018 is de krimp in delen van de regio zichtbaar geworden. De krimp zal naar verwachting doorzetten. Gekoppeld aan andere ontwikkelingen zoals de vereenvoudigde bekostigingssystematiek voor het VO en de toekomstige nieuwe bekostigingssystematiek voor lwoo kan dit voor (een deel van de) scholen een behoorlijke impact hebben. Vraag daarbij is of deze scholen in staat zullen zijn om het huidige niveau van (extra) ondersteuning op dezelfde wijze vorm te geven als nu gebeurt. Dit vormt op den duur mogelijk een gevaar voor thuisnabij (passend) onderwijs. Daar komt bij dat er regionaal ook binnen sociaal domein en met name binnen de jeugdzorg en -hulpverlening (dreigende) financiële en (deels ook pesonel) tekorten zijn waardoor het aanbod voor passende en tijdige ondersteuning aan jongeren gevaar loopt. Het samenwerkingsverband stimuleert en faciliteert mede daarom de komende jaren het ontwikkelen van regionale groepsgebonden onderwijszorgarrangementen door het beschikbaar stellen van middelen uit het een Innovatiefonds.

Intern zal het in 2018 in gang gezette verandertraject binnen het OPDC verder gestalte krijgen. Hierin worden ook de opmerkingen en verbeterpunten van de Inspectie meegenomen. Speerpunten daarbij zijn het verbeteren van het (ortho)didactisch handelen en de interne kwaliteitszorg binnen het OPDC.

3.3 Onderwijsprestaties

Verantwoording inzet middelen

In 2018 is 67,1% van de totaal beschikbare middelen rechtstreeks via DUO aan de schoolbesturen uitbetaald. Het samenwerkingsverband heeft 21,3% van de totaal beschikbare middelen afgedragen aan de scholen om passend onderwijs op schoolniveau te organiseren. Daarnaast is 6,5% ingezet om scholen te ondersteunen door de inzet van het Expertisecentrum, het (tijdelijk) plaatsen van leerlingen in het OPDC en de inzet van uren op de scholen vanuit het Steunpunt Onderwijs Noord. De overige 5,1 % is besteed aan de groeibekostiging, het convenant met ZO Friesland en algemene en managementkosten.

Uitgaven voor:	%	Toelichting
Rechtstreekse afdracht DUO aan schoolbesturen	67,1	Bestaande uit middelen voor zware ondersteuning (VSO) en lichte ondersteuning (LWOO en PrO), verdeeld op basis van leerlingen aantallen
Financiële ondersteuning scholen (via samenwerkingsverband)	21,3	Bestaande uit middelen voor zware ondersteuning en lichte ondersteuning en grotendeels verdeeld op basis van leerlingen aantallen
Expertisecentrum	3,2	Inzet gedragsdeskundigen en consulenten passend onderwijs
OPDC	2,8	Tijdelijke opvang van leerlingen in Rebound en thuiszitterstraject
Coördinatie	2,1	Directie, staf en administratie
Convenant met swv's	1,3	Overdracht van middelen voor 2 schoollocaties buiten het gebied van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard
Groeibekostiging	1,2	Instroom in het VSO tussen 1 okt en 1 februari
Steunpunt Onderwijs Noord	0,5	Inzet uren SO Fryslân (afspraak Tripartiete Akkoord)
Zorgtoewijzing	0,5	PCL-PaO
TOTAAL	100	

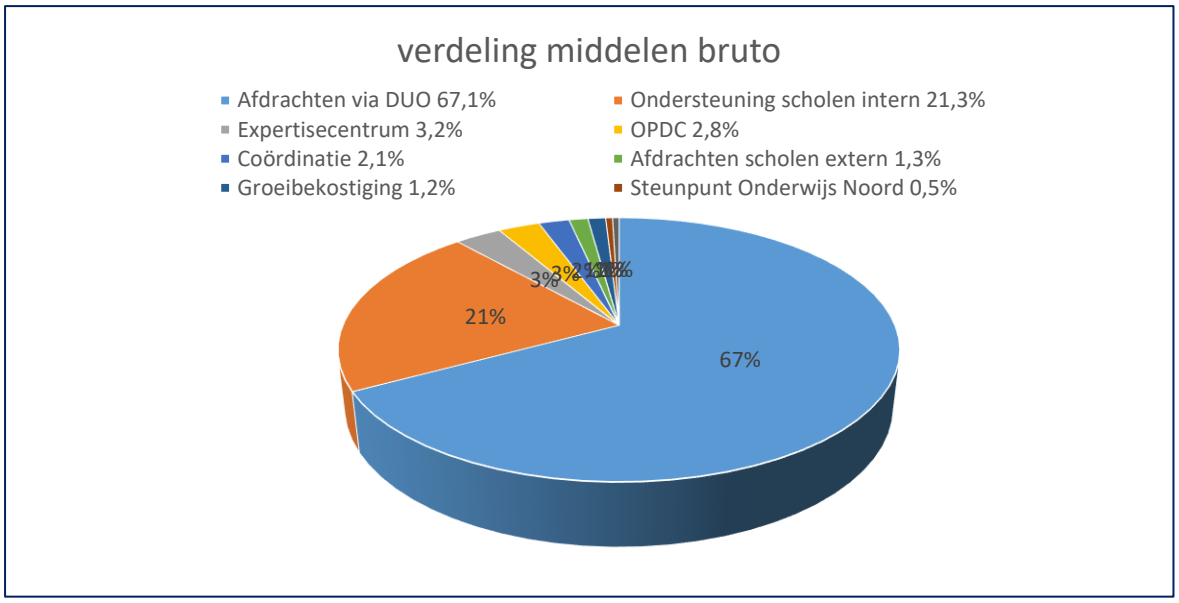

Bruto verdeling uitgaven 2018 (inclusief rechtstreekse afdrachten via DUO)

Als de uitgaven die DUO rechtstreeks aan de scholen doet buiten beschouwingen blijven en we kijken naar de verdeling van de uitgaven over de programma's zoals die beschreven staan in het Ondersteuningsplan 2018-2022 dan ontvangen de schoolbesturen 65% van de uitgegeven middelen. 10% van de uitgaven ging naar het Expertisecentrum en 9% naar het OPDC. De coördinatiekosten bedroegen 6%. De resterende uitgaven betroffen de groeiregeling (4%), de afdracht naar scholen extern (4%), de ureninkoop van het Steunpunt Onderwijs Noord (1%) en de Zorgtoewijzing (1%).

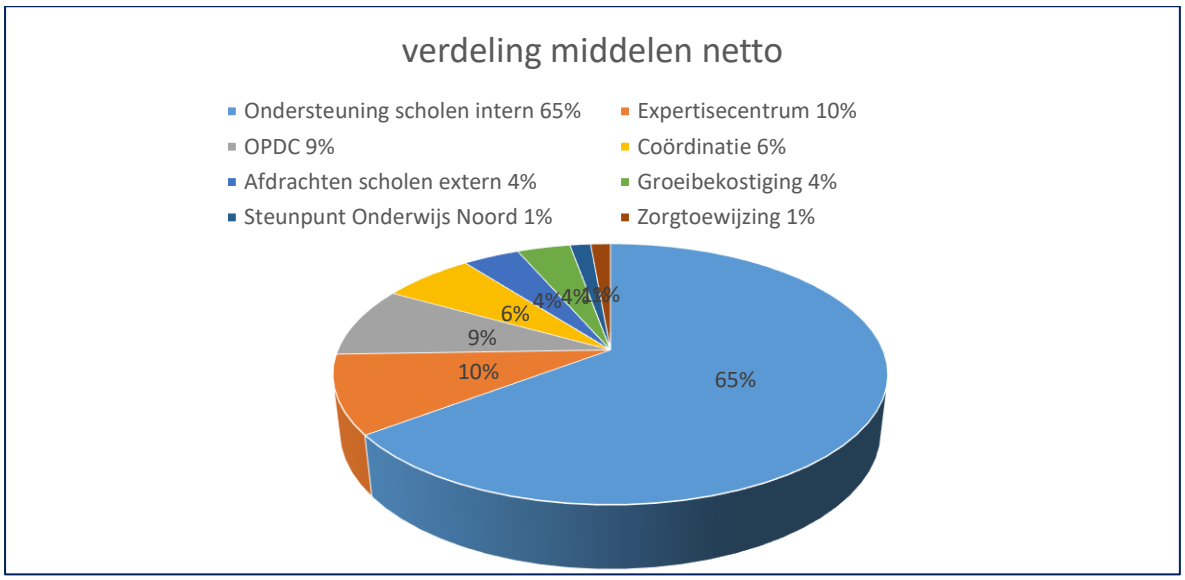

Netto verdeling uitgaven 2018 (exclusief rechtstreekse afdrachten via DUO)

Besteding middelen passend onderwijs door scholen

In het kader van de verantwoording vullen de VO schoolbesturen een verantwoordingsformulier in. De VO scholen hebben in 2018 bedragen ontvangen vanuit middelen lichte ondersteuning en middelen zware ondersteuning. In de verantwoording hebben de scholen in percentages een schatting gegeven aan welke activiteiten zij de middelen hebben besteed. In onderstaande grafieken wordt in percentages weergegeven welk deel van de financiën de scholen binnen het samenwerkingsverband gemiddeld aan verschillende activiteiten ten aanzien van ondersteuning hebben besteed. Scholen die vanuit de betreffende categorie geen middelen hebben ontvangen, hebben deze vragen niet beantwoord en zijn dus niet meegenomen in de betreffende resultaten. De scholen hebben in 2017-2018 net als in de twee schooljaren hiervoor de middelen lichte ondersteuning vooral besteed aan het organisatorisch versterken van de ondersteuningsstructuur (41%) en het (individueel of in groepjes) begeleiden van leerlingen (27%). Bij het versterken van de ondersteuningsstructuur kan gedacht worden aan onder andere het bieden van kleine klassen en het uitbreiden van het aantal zorguren. De middelen zware ondersteuning zijn vooral gebruikt voor het begeleiden van leerlingen (42%). Daarnaast is gemiddeld een kwart van de middelen zware ondersteuning (26%) besteed aan het organisatorisch versterken van de ondersteuningsstructuur.

Het percentage van de middelen voor lichte en zware ondersteuning dat besteed wordt aan de begeleiding van individuele leerlingen lijkt wel af te nemen over de jaren. Tegelijk lijkt het percentage middelen dat besteed wordt aan het organisatorisch versterken van de ondersteuningsstructuur iets toe te nemen. Aan het (verder) ontwikkelen

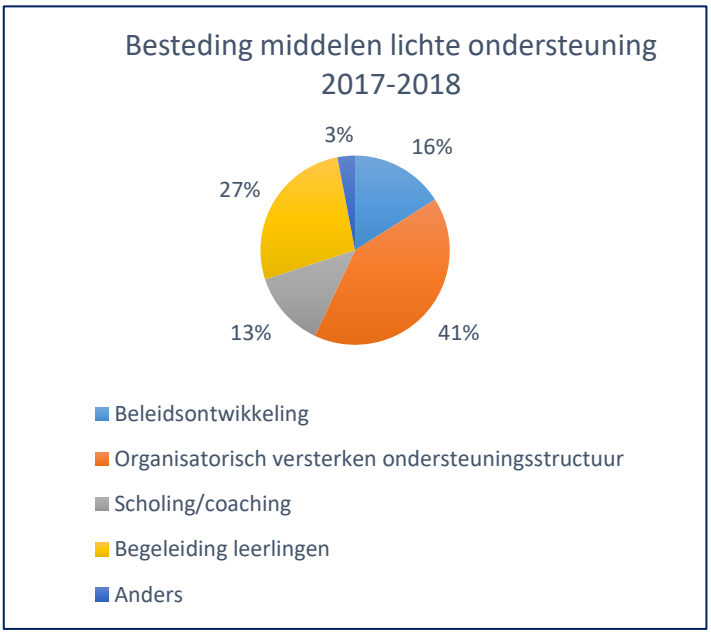

van beleid ten aanzien van basisondersteuning en extra ondersteuning en scholing/coaching gericht op passend onderwijs wordt een minder groot deel van de verstrekte financiële middelen besteed, maar ook hier besteden scholen wel middelen aan.

Gezien de politiek druk en het oordeel van de Inspectie zal de verantwoording van de middelen passend onderwijs de komende jaren meer nadruk krijgen en uitgebreid worden.

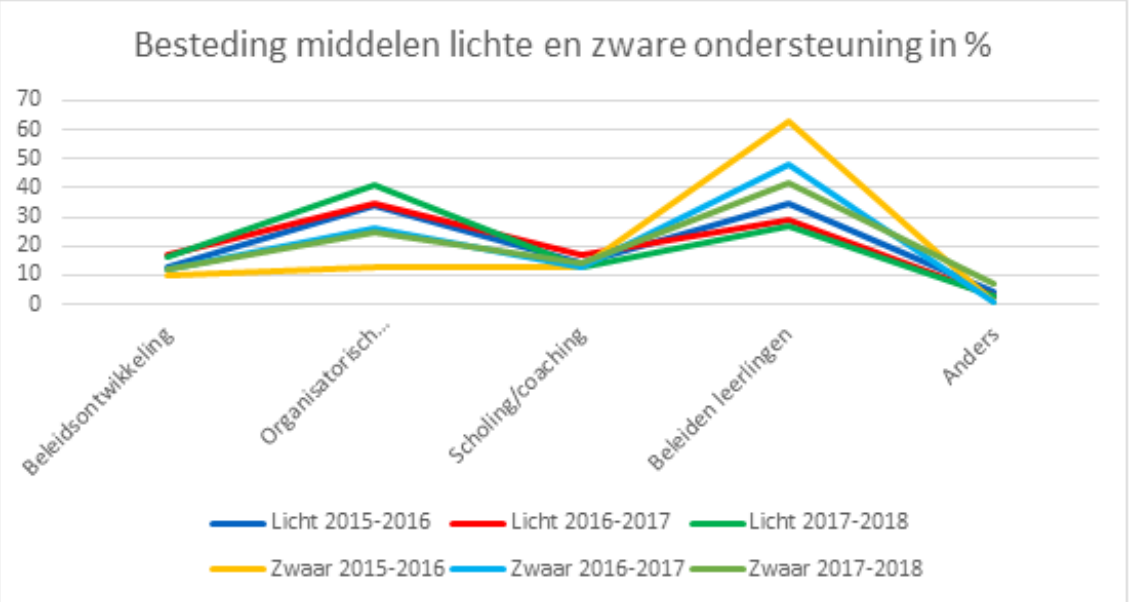

3.4 Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken

Binnen het OPDC biedt het samenwerkingsverband een (tijdelijk) onderwijsprogramma aan. Hierin wordt het onderwijsprogramma van de stamschool, waar de leerling ingeschreven blijft, gecombineerd met het (onderwijs)aanbod van het OPDC. Het OPDC bestond tot 1 augustus uit de Rebound (inclusief Assistgroep) en het Thuiszitterstraject (Tz-t). Daarnaast werd nauw samengewerkt met het Observatietraject van RENN4. Met ingang van het schooljaar 2018-2019 kent het OPDC een nieuwe opzet en werkwijze waarin de hiervoor genoemde trajecten zijn samengevoegd. Het OPDC is nu ingedeeld in een onder- en een bovenbouw groep en het thuiszitterstraject. Het thuiszitterstraject kent met ingang van dat schooljaar twee fases: fase 1 die tot doel heeft de schoolgang weer op gang te brengen en fase 2 waarin de aansluiting met het onderwijsprogramma weer tot stand wordt gebracht met als doel de leerling succesvol terug te laten keren naar het (regulier) onderwijs.

Over het algemeen laten de cijfers een redelijk stabiel beeld zien, ofschoon er wel onderlinge verschillen in jaren en trajecten te onderscheiden zijn.

Bezetting	**2015-2016**			**2016-2017**			**2017-2018**		
OPDC	Instroom 15/16	al eerder ingestroomd	Totaal	Instroom 16/17	al eerder ingestroomd	Totaal	Instroom 17/18	al eerder ingestroomd	Totaal
Rebound	28	6	**34**	40	5	**45**	43	3	**46**
Tz-t	34	6	**40**	35	9	**44**	26	17	**43**
Observatie	22	12	**34**	22	8	**30**	23	7	**30**
Totaal	84	24	**108**	97	22	**119**	92	27	**119**

Uitstroom	**2015-2016**					**2016-2017**					**2017-2018**				
OPDC	VO	VSO	MBO	Overig	**Totaal**	VO	VSO	MBO	Overig	**Totaal**	VO	VSO	MBO	Overig	**Totaal**
Rebound	26 *85%*	2 *6%*	1 *3%*	2 *6%*	**31**	37 *88%*	0 -	1 *2%*	4 *10%*	**42**	29 *71%*	3 *7%*	6 *15%*	3 *7%*	**41**
Tz-t	10	9	9	1	**29**	6	5	3	4	**18**	7	6	7	8	**28**

	35%	*31%*	*31%*	*3%*		*34%*	*27%*	*17%*	*22%*		*25%*	*21%*	25%	29%	
Observatie	6 *23%*	12 *47%*	6 *23%*	2 *8%*	**26**	3 *13%*	16 *70%*	3 *13%*	1 *4%*	**23**	5 *19%*	20 *77%*	0 -	1 *4%*	**26**
Totaal	42 49%	23 27%	16 19%	5 6%	**86**	46 55%	21 25%	7 8%	9 11%	**83**	41 43%	29 31%	13 14%	12 13%	**95**

Opvallend in 2018 is dat de uitstroom van Rebound naar MBO flink is toegenomen. Deze toename zat vooral in leerlingen die via de Assist groep naar het MBO zijn gegaan. In 2018 valt de grootste uitstroom vanuit het Tz-t in de categorie 'overig". De helft daarvan is ingestroomd in een hulpverleningstraject.

Duur traject	**2015-2016**					**2016-2017**					**2017-2018**				
Maanden*	1-3	4-6	7-10	>10	**Totaal**	1-3	4-6	7-10	>10	**Totaal**	1-3	4-6	7-10	>10	Totaal
Rebound	21 *68%*	10 *32%*	0 -	0 -	**31**	24 *57%*	18 *43%*	0 -	0 -	**42**	32 *78%*	9 *22%*	0 -	0 -	**41**
Tz-t	19 *66%*	5 *17%*	5 *17%*	0 -	**29**	7 *39%*	3 *17%*	3 *17%*	5 *27%*	**18**	5 *18%*	12 *43%*	4 *14%*	7 *25%*	**28**
Observatie	0 -	13 *50%*	9 *34,5%*	4 *15,5%*	**26**	2 *8,5%*	14 *62,5%*	6 *24,5%*	1 4,5%	**23**	7 *27%*	15 *58,5%*	3 *11%*	1 *4%*	**26**
Totaal	40 *47%*	28 *32%*	14 *16%*	4 *5%*	**86**	33 *40%*	35 *42%*	9 *11%*	6 *7%*	**83**	44 *46%*	36 *38%*	7 *7%*	8 *8%*	**95**

** zomervakantie is hierin niet meegerekend*

In 2017-2018 zet de trend van een kortere verblijfsduur in het observatietraject zich voort. De meeste trajecten duren ook in 2017-2018 1 tot 3 maanden. Rond de 80% van de trajecten wordt door de jaren heen binnen 6 maanden afgerond. Tegelijkertijd neemt het aantal langere trajecten met name bij het thuiszitterstraject (langer dan 10 maanden) ook toe.

3.5 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Het OPDC is gevestigd aan de Melkemastate 29 te Leeuwarden. Dit gebouw is gelijkvloers en rolstoeltoegankelijk.
De toeleiding naar het OPDC gebeurt door aanmelding via de gedragsdeskundige van het samenwerkingsverband die verbonden is aan de VO school, in overleg met school, ouders en leerling. Wettelijk gezien kan school zonder toestemming van ouders een aanmelding doen. Het samenwerkingsverband hecht er echter aan dat ouders en leerling in de traject worden meegenomen en dat zichtbaar maken door het ondertekenen van het aanmeldformulier. In schooljaar 2018-20199 zal de aanmelding bij het OPDC gebeuren via de web applicatie KindKans (mede uit oogpunt van privacy overwegingen).

4. Kwaliteitszorg

4.1 Ontwikkelingen

Het samenwerkingsverband heeft eigen tevredenheidsvragenlijsten en een zelfevaluatie-instrument opgesteld welke, naast monitoringsgegevens de basis vormen van het interne kwaliteitszorgsysteem. Zowel vanuit de scholen als vanuit de ketenpartners is de respons in 2018 dermate laag dat de resultaten met voorzichtigheid moeten worden geïnterpreteerd. Er wordt nagedacht over een andere manier van tevredenheidsmeting bij deze beide groepen stakeholders. In het verslag schooljaar 2017-2018 zijn relevante, opvallende punten vanuit de tevredenheidsmetingen, de zelfevaluatie en de monitoringsgegevens opgenomen. De samenvatting van deze onderzoeksresultaten staan hiervoor bij 3.1. In het jaarverslag wordt op basis van de gegevens per uitgangspunt van het samenwerkingsverband actiepunten geformuleerd. De staf van het samenwerkingsverband verwerkt deze actiepunten in een meerjarenplanning.

4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

De komende periode zal er gewerkt worden aan diverse aspecten van kwaliteitszorg:

- het uitbreiden van het kwaliteitszorgsysteem van het OPDC

- het aanpassen van het systeem van kwaliteitszorg aan het nieuwe Ondersteuningsplan 2018-2022.
- het ontwikkelen en starten van een pilot m.b.t kwaliteit van ondersteuning op schoolniveau / het op schoolniveau evalueren van de kwaliteit van de basisondersteuning en extra ondersteuning, o.a. op basis van beschikbare rapportages
- het meenemen van gegevens uit het Dashboard passend Onderwijs in het monitoringssysteem

4.3 Afhandeling klachten

Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft zich aangesloten bij de landelijke stichting Onderwijsgeschillen. Hieronder vallen onder meer de Geschillencommissie Passend Onderwijs en de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT). Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard probeert alles te doen om escalatie te voorkomen en voor elke leerling uit onze regio een passende plek in het onderwijs of in een onderwijszorgarrangement aan te bieden. Als ouders ondanks die inspanningen toch niet tevreden zijn, dan kunnen zij een beroep doen op de onder deze stichting vallende commissies. In 2018 zijn er geen klachten ontvangen. Ook zijn er geen in dit jaar geen bezwaren geweest over het afgeven van TLV's of Aanwijzingen LWOO.

5. Onderzoek

5.1 Werkzaamheden in kader van onderzoek

Het samenwerkingsverband heeft in 2018 de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- Eigen onderzoeken in kader van kwaliteitszorg: tevredenheidsonderzoeken onder zorgfunctionarissen aangesloten scholen, zelfevaluatie onderzoeken door o.a. bestuur, OPR, ouders OPDC en medewerkers
- Samen met een vertegenwoordiging van het RMC is onderzoek gedaan naar de achtergrond van afgegeven vrijstellingen gedurende de jaren 2012-2017. De resultaten geven aanleiding tot een verbeterde registratie doorleerplicht/RMC.
- Monitoring snelheid van plaatsing alle OPDC trajecten.
- Steekproeven aanvragen door scholen van TLV voor PrO (praktijkonderwijs) en LWOO

Het samenwerkingsverband heeft ook deelgenomen aan onderzoeken die door ander instanties zijn opgezet:

- Monitor Samenwerkingsverbanden: onderzoek door Oberon in kader van evaluatie passend onderwijs
- Voortgangsonderzoek opting out LWOO van het NRO, in opdracht van OC&W
- Onderzoek van Marc Dullaert naar doorbreken van impasse rondom thuiszitters

5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In het schooljaarverslag 2018-2018 is aangegeven dat er in 2018-2019 2019 o.a. onderzoek zal plaatsvinden naar de leerlingstromen in het VSO en in het Praktijkonderwijs.

6. Internationalisering

6.1 Ontwikkelingen

In 2018 hebben er binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard geen ontwikkelingen plaatsgevonden gericht op internationalisering.

6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Ook voor de komende jaren staan er geen activiteiten op dit gebied gepland.

7. Personeel

Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft zelf geen personeel in dienst. De medewerkers zijn in dienst van enkele schoolbesturen die aangesloten zijn bij het samenwerkingsverband Fryslân-Noard en worden vandaaruit gedetacheerd bij het samenwerkingsverband Fryslân-Noard. In 2018 was daarnaast een medewerker in dienst van een schoolbestuur dat geen deel uit maakt van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard. Binnen het OPDC wordt

daarnaast gebruik gemaakt van in hetzelfde gebouw aanwezige expertise van RENN4 op het gebied van vakonderwijs en orthopedagogische ondersteuning. Verder kocht het samenwerkingsverband externe expertise in op het gebied van kwaliteitszorg en deskundigheidsadviezen.

7.1 Ontwikkelingen

Detachering

Met ingang van 1 augustus 2018 wordt gebruik gemaakt van structurele detacheringscontracten. Hierdoor is de positie van het samenwerkingsverband als (materieel) werkgever verstevigd. Eveneens met ingang van deze datum betaalt het samenwerkingsverband 6,5% opslag/ administratie kosten aan de schoolbesturen die werknemers detacheren naar het samenwerkingsverband.

Ziekteverzuim

Het percentage ziekteverzuim bedroeg in 2018 3,7% en ligt onder het landelijk gemiddelde voor zowel OP (5,3%) als OOP (5,5%)[5].

Formatie

In vergelijking tot 1-1-2018 is de formatie met 1,9 fte gegroeid. De verwachting was dat dit 3,0 fte zou zijn i.v.m. uitbreiding van het OPDC door invoeging van het Observatietraject. Door natuurlijk verloop is met minder formatie binnen het Expertisecentrum gestart. In 2019 wordt bekeken of dit niet ten koste gaat van de gewenste ondersteuning binnen de scholen. Daarnaast is er gekozen om de formatie voor pedagogisch medewerker binnen het OPDC te verminderen ten gunste van meer docentformatie, zij het van kleinere omvang.

Scholingen

In 2018 zijn er diverse scholingen, trainingen en coaching trajecten geweest voor de medewerkers van het samenwerkingsverband zowel individueel als in groepsverband:

- Opleiding schoolpsycholoog (RINO Amsterdam)
- Opleiding orthopedagoog generalist (RUG)
- Contextueel werken
- Cursus notuleren
- Diverse masterclasses (zelfregulatie; verschil jongens & meisjes; TOS bij kinderen en jongeren
- Symposia en conferenties (dubbel bijzonder; IBP; dyslexie; NRO; LVB in beeld)
- In company training WISC -V
- Direct instructie model en 6 rollen van de docent
- Leertraject externe beïnvloeding: meer grip op overheidsbeleid (VO Raad)
- Supervisie trajecten
- Weerbaar communiceren po/vo
- Kennisdag OPP
- Traject Leren Verbeteren
- Team- & coaching traject: Didactisch handelen OPDC

7.2 Zaken met behoorlijke personele betekenis

In 2018 is toegewerkt naar een eigen functiebouwwerk, inclusief waardering. Voorheen werden de functie beschrijvingen en waarderingen van de schoolbesturen waar de medewerkers formeel in dienst waren gehanteerd. Met ingang van schooljaar 2018-2019 zijn de veranderingen die hiermee samenhingen doorgevoerd: de functieschaal van de gedragsdeskundigen in het Expertisecentrum is nu gelijk getrokken (schaal 11 OOP) en er is een functie omschrijving en -waardering gekomen voor de functie consulent passend onderwijs (schaal 10 OOP). Alle

[5] *https://www.vervangingsfonds.nl/themas/kennisdeling/feiten-en-cijfers/verzuimcijfers*

overige functie beschrijvingen zijn opnieuw beschreven, maar dat heeft niet geleid tot een andere functiewaardering.

7.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Voor de komende jaren wordt vooralsnog uitgegaan van de in het Ondersteuningsplan 2018-2022 vastgelegde meerjarenprognose. Interne verschuivingen zijn mogelijk o.a. door natuurlijk verloop. Gezien de leeftijdsopbouw wordt vanaf 2021/2022 een natuurlijk verloop verwacht i.v.m. pensioneringen. Afhankelijk van factoren als krimp en behoefte kan dan besloten worden of en zo ja hoe de dan vacante posities opnieuw worden opgevuld.

	1-1-2018	1-1-2019	*1-8-2019*	*1-8-2020*	*1-8-2021*	*1-8-2022*
Directie, administratie & beleid	3,5	3,5	*3,5*	*3,5*	*3,5*	*3,5*
Expertisecentrum	8,2	7,2	*7,8*	*7,8*	*7,8*	*7,8*
OPDC [1]	5,4	8,3	*8,4*	*8,4*	*8,4*	*8,4*
PCL-PaO[2]	1,2	1,2	*1,2*	*1,2*	*1,2*	*1,2*
TOTAAL Fte	**18,3**	**20,2**	***21***	***21***	***21***	***21***

[1] dit is exclusief inhuur externe expertise (0,4 fte)
[2] dit is exclusief inhuur externe deskundigen (0,2 fte)

7.4 Gevoerd beleid t.a.v. beheersing van uitkeringen na ontslag

Tot nu toe is er bij het samenwerkingsverband geen sprake van ontslag geweest. Mocht dit aan de orde komen, dan ligt de verantwoordelijkheid in 1e instantie bij het samenwerkingsverband (door de invoering van structurele detacheringscontracten).
Per 1 januari 2019 zijn de voorschriften voor het vergoeden van uitkeringskosten voor samenwerkingsverbanden verruimd. Samenwerkingsverbanden vallen vanaf dat moment onder hetzelfde regime als schoolbesturen. Dat betekent dat uitkeringskosten voor 25 procent op het samenwerkingsverband worden verhaald en voor 75 procent op het collectief aan schoolbesturen. Voorheen droegen samenwerkingsverbanden 100 procent van de uitkeringskosten.

8. Huisvesting

8.1 Ontwikkelingen

In 2018 is het huurcontract met RENN4 verlengd. Door de uitbreiding van het OPDC worden er 2 lokalen meer gehuurd.

8.2 Toekomstige ontwikkelingen

Er zijn vooralsnog geen aanwijzingen dat er op korte termijn veranderingen op het gebied van huisvesting zullen plaatsvinden.

9. Verbonden partijen

9.1 Vermelding samenwerkingsverbanden

Het samenwerkingsverband is de verbonden partij voor alle aangesloten schoolbesturen (zie bijlage 1).

Sinds de oprichting in december 2016 kan de Coöperatie “De Overgang PO - VO u.a.” als verbonden partij worden beschouwd. De Coöperatie heeft als doel: ‘het samenwerken tussen diverse partijen in Nederland met betrekking tot de facilitering van de overgang van leerlingen van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs, waaronder de zogenaamde “Plaatsingswijzer”, en alles wat daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn (…)”. Vanuit het Dagelijks Bestuur zijn twee bestuursleden formeel betrokken geweest bij de oprichting. De directeur van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is lid van het bestuur en heeft daarbij de taak van penningmeester.

9.2 Ontwikkelingen

in 2018 zijn op dit gebied geen (nieuwe) ontwikkelingen van belang geweest.

10 Financiën

Het Financieel Jaarverslag omvat een overzicht van alle relevante financiële gegevens over 2018 en is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke richtlijnen volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO).

10.1 Financiële positie 31-12-2018

De verantwoordingsperiode voor dit jaarverslag loopt gedurende het gehele kalenderjaar 2018. De bekostiging geschiedt op basis van zowel kalenderjaren (lichte ondersteuning en zware ondersteuning materiële instandhouding) als op basis van schooljaren (zware ondersteuning personeel). Voor significante afwijkingen gedurende dit verslagjaar wordt in 10.4 een verklaring gegeven. Het resultaat 2018 bedraagt € 110.057 positief.

10.2 Toelichting op balansposten

De balans bestaat uit activa, liquide middelen, beperkte vorderingen, schulden en eigen vermogen. De activa zoals opgenomen op de balans bestaan uit materiële vaste activa en vlottende activa. De vaste activa bevatten investeringen in vooral meubels, apparatuur en ICT die zijn aangeschaft. Hierop wordt jaarlijks afgeschreven. De vlottende activa bestaan voornamelijk uit liquide middelen welke voor een belangrijk deel op een rentedragende spaarrekening staan. De passiva bestaan uit eigen vermogen en kortlopende schulden.

		2018	2017	
	Activa			
	Vaste activa			
1.2	Materiële vast activa	74.838	49.631	1
	Vlottende activa			
1.5	Vorderingen	113.993	18.829	2
1.7	Liquide middelen	1.215.745	1.288.351	
	Totaal Activa	1.404.576	1.356.811	
	Passiva			
2.1	Eigen vermogen	1.064.368	954.311	
2.4	Kortlopende schulden	340.208	402.500	3
	Totaal Passiva	1.404.576	1.356.811	

Toelichting

1. Er is extra meubilair en ICT apparatuur aangeschaft door de uitbreiding van het OPDC in 2018
2. Hoger bedrag in 2018 wordt m.n. veroorzaakt door een hogere afdracht door de Groeiregeling voor het schooljaar 2018/2019
3. Kortlopende schulden 2018 bestaat vooral uit nog te declareren detacheringskosten door schoolbesturen.

10.3 Toelichting op resultaat

Het resultaat 2018 (€ 110.057 positief) is toegevoegd aan de algemene reserve, welke daarmee € 1.064.368 bedraagt. De afspraak binnen het samenwerkingsverband is om jaarlijks in oktober/november het definitieve bedrag dat door het samenwerkingsverband aan de scholen wordt afgedragen vast te stellen. De financiële tussenrapportage van de periode januari tot en met juli en de op basis daarvan gemaakte resultaatprognose is daarbij van groot belang. In het verlengde hiervan heeft het Algemeen Bestuur begin december 2018 besloten tot een extra afdracht van middelen voor ondersteuning aan de scholen in 2018 van € 436.813. Naast het gereserveerde weerstandsvermogen van € 600.000 komt het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 1 oktober 2018 tot een voorlopig besluit om zo'n € 400.000 als algemene reserve op te nemen om tegenvallers (met name personele lasten en stijging aantal vso leerlingen) in het schooljaar 2018-2019 op te kunnen vangen. Indien dit niet nodig is kan deze reserve worden ingezet om de eventuele daling aan inkomsten vanaf 2021 i.v.m. veranderende bekostigingssystematiek LWOO/PrO op te vangen. Hier wordt in een later stadium over besloten. In het kader van

de landelijke discussie over inzet en verantwoording van middelen voor samenwerkingsverbanden is het voornemen om in 2019 een nieuwe risico inventarisatie te maken en de systematiek van begroten tegen het licht te houden. Hier bij zal bekeken worden of en hoe er meer geanticipeerd kan worden op fluctuaties in leerlingaantallen en tussentijdse verhogingen van de rijksbijdragen.

10.4 Analyse verschil exploitatie – begroting /

Baten

Baten						
Omschrijving	**Bedrag van toewijzing**	**Ontvangen**	**Begroting**	**Verschil**	**Percent**	**Noot**
3.1 Rijksbijdragen						
Lichte ondersteuning algemeen VO 2018 (beschikkingsnummer 864315-2)	1.395.685	1.395.685	1.356.870	38.815	3%	1
Lichte ondersteuningsbekostiging LWOO VO 2018 (beschikkingsnummer 864315-2)	7.814.302	7.814.302	7.607.525	206.777	3%	2
Lichte ondersteuningsbekostiging PrO VO 2018 (beschikkingsnummer 864315-2)	2.337.708	2.337.708	2.275.189	62.519	3%	3
Zware ondersteuning personeel SWV VO 2017-2018 (beschikkingsnummer 838982-5)	8.162.420	4.938.903	4.565.005	373.898	8%	4
Zware ondersteuning personeel SWV VO 2018-2019 (beschikkingsnummer 912196-2)	8.434.174	3.514.239	3.213.769	300.470	9%	5
Zware ondersteuning materiële instandhouding SWV VO 2018 (beschikkingsnummer 881330-2)	425.720	425.720	425.007	713	0%	
Verevening zware ondersteuning in 2018	-356.729	-356.729	-307.390	-49.339	16%	6
Totaal		**20.069.828**	**19.135.975**			
3.2 Overige overheidsbijdragen						
Bijdrage Voortijdig School Verlaten	169.500	132.674	170.000	-37.326	-22%	7
3.5 Overige bijdragen						
Inzet Thuiszitterstraject	-	-	1.000	-1.000	-100%	8
Totale Baten		**20.202.502**	**19.306.975**			

Toelichting

Alle rijksbijdragen zijn begroot met behulp van een meerjaren rekenprogramma van de VO Raad. De begrote Rijksbijdragen zijn allen hoger uitgevallen dan begroot. De belangrijkste reden zijn de verhogingen van de salarissen binnen de CAO's 2018/2019 van het onderwijs. Tevens zijn ook de materiële bedragen per leerling met een kleine verhoging aangepast.

1. In de begroting 2018 is uitgegaan van 14.590 leerlingen x €93,- (€79,- personeel en €14,- materieel). In de definitieve beschikking wordt gerekend met 14.614,5 leerlingen x €95,50 (€81,- personeel en €14,50 materieel).
2. In de begroting 2018 zijn 1.106 LWOO-leerlingen per teldatum 1-10-2017 meegenomen. Er zijn later in de definitieve beschikking 1.119 leerlingen gerekend. Verder zijn zowel de personele als de materiële bedragen per leerling verhoogd. Materieel van € 178,65 naar 181,49 per LWOO-leerling en personeel van € 4.214,06 naar € 4.324,05 per LWOO-leerling.
3. In de begroting 2018 zijn 535 PrO-leerlingen per teldatum 1-10-2017 meegenomen. Er is later in de definitieve beschikking met 533 leerlingen gerekend. Verder zijn zowel de personele als de materiële bedragen per leerling verhoogd. Materieel van € 178,65 naar 181,49 per PrO-leerling en personeel van € 4.214,06 naar € 4.324,05 per PrO-leerling.
4. Voor de zware ondersteuning personeel 2017/2018 zijn per teldatum 1-10-2016 14.582 vo-leerlingen begroot en is gerekend met een normatief bedrag van € 533,18. In de definitieve beschikking wordt ook gerekend met 14.582 vo-leerlingen en een tussentijds verhoogd normbedrag van € 559,76.
5. Er is in de begroting 2018 voor de zware ondersteuning personeel 2018/2019 uitgegaan van 14.200 vo-leerlingen. In de definitieve beschikking wordt gerekend met 14.614,5 leerlingen x € 577,11.

6. Het verschil in de verevening zware ondersteuning wordt vooral veroorzaakt door de hiervoor genoemde afwijkingen in de leerlingenaantallen van de begroting ten opzichte van de werkelijke aantallen op de teldata van 1 oktober 2017 en 1 oktober 2018.
7. Het totaal van het toegewezen bedrag is in 2018 ontvangen. In de kolom “Ontvangen” wordt echter het bedrag genoemd dat door het samenwerkingsverband in 2018 is afgedragen aan de scholen. De VSV middelen worden aan de hand van door de scholen ingeleverde declaraties uitbetaald. De overige nog te besteden geldmiddelen ad € 37.326 zijn in de balans opgenomen als kortlopende schuld. De middelen voor Voortijdig School Verlaten zijn budgettair neutraal in de exploitatie opgenomen.
8. Voor de Overige bijdragen is € 1.000 voor het Thuiszitterstraject begroot. Er heeft echter geen deelname van externe leerlingen plaatsgevonden.

Lasten

Lasten					
Omschrijving	**Lasten 2018**	**Begroting 2018**	**Verschil**	**Percent**	**Noot**
4.1 Personeelslasten	1.538.454	1.525.500	12.954	1%	1
4.2 Afschrijvingen	13.820	12.000	1.820	15%	2
4.3 Huisvestingslasten	41.685	42.600	-915	-2%	3
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	77.407	125.500	-48.093	-38%	4
4.4.2 Inventaris en apparatuur	9.236	6.300	2.936	47%	5
4.4.4 Leer- en hulpmiddelen	18.781	21.000	-2.219	-11%	6
4.4.5 Overige lasten	31.318	45.500	-14.182	-31%	7
4.5.1.1 Afdracht VSO zw. Ondersteuning (via DUO)	6.043.394	5.557.263	486.131	9%	8
4.5.1.2 Afdracht LWOO (via DUO)	5.039.447	4.858.337	181.110	4%	8
4.5.1.3 Afdracht PRO (via DUO)	2.401.453	2.350.100	51.353	2%	8
4.5.2 Overdracht inzake groeiregeling (V)SO	244.356	298.135	-53.779	-18%	9
4.5.3.1 Versteviging ondersteuningsstructuur VO	1.482.799	1.269.348	213.451	17%	10
4.5.3.2 Extra lichte ondersteuning vmbo B/K	1.778.303	1.777.900	403	0%	10
4.5.3.3 Versteviging ondersteuningsstructuur VSO	41.279	35.000	6.279	18%	10
4.5.3.4 Aanv. middelen ondersteuning WAD VO	26.400	26.400	-	0%	
4.5.3.5 Overdracht LWOO onderst.middelen ISK	742.368	500.000	242.368	48%	11
4.5.3.6 Innovatiefonds	73.000	300.000	-227.000	-76%	12
4.5.3.7 Uit te betalen rijksvergoedingen aan SWV's	260.740	250.752	9.988	4%	13
4.5.3.8 Steunpunt Onderwijs Noord	95.067	100.000	-4.933	-5%	14
4.5.3.9 Inzet middelen Voortijdig School Verlaten	132.674	170.000	-37.326	-22%	15
Totale Lasten	**20.091.981**	**19.271.635**			

Toelichting

1. Onder de personele lasten worden de lonen van de gedetacheerde personeelsleden opgenomen. De totale loonkosten vallen € 14.494 hoger uit dan in de begroting 2018 is opgenomen. Vanaf 2018 worden de personeelslasten van de post Kwaliteitszorg bij de Administratie- en beheerslasten (4.4.1) als detacheringslasten bij de post Zorgtoewijzing PCL/PAO (4.1) opgenomen. In 2018 voor een bedrag van € 34.493. De vervangingskosten van 2018 bedragen € 1.720. Dit is 3% van het hiervoor begrote bedrag. Voor scholingskosten personeel is 83% van het budget voor 2018 verbruikt.
2. De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de materiële activa. In 2018 heeft uitbreiding plaatsgevonden van 2 lokalen voor het OPDC. De ontstane overschrijding is een gevolg van hogere uitgaven voor inventaris, notebooks en digiborden dan is ingeschat.
3. Met ingang van 1 augustus 2018 is een nieuw meerjarig huurcontract met RENN4 afgesloten. Hierin is ook de uitbreiding aan huurruimte voor het OPDC meegenomen. Het begrote bedrag is iets hoger ingeschat dan de werkelijke huurlasten van 2018.
4. Binnen de posten van Administratie- en beheerslasten hebben voornamelijk de budgetten Kwaliteitszorg (€ 37.000 minder, zie ook punt 1 van de toelichting), Financiële- en Juridische adviezen (€ 7.069 minder) en

Accountantskosten (€ 3.078 minder) lagere uitgaven dan is begroot. Binnen de posten van Administratie- en beheerslasten zijn twee budgetten met een overschrijding: Kopieer/printkosten, en kosten t.b.v. administratieve systemen/Kindkans. De twee budgetten hebben gezamenlijk € 1.555 te veel aan uitgaven. Enkele hierboven genoemde budgetten zijn in de begroting 2019 hiervoor bijgesteld

5. Binnen Klein inventaris is voor de post Gebruik computers, netwerk en onderhoud, in vergelijking met voorgaande jaren, voor 2018 een te laag budget begroot. Het budget is hiervoor in de begroting 2019 aangepast.
6. Bij Leer- en hulpmiddelen zijn de werkelijke lasten voor test- en onderzoekmaterialen nog altijd relatief vrij laag, maar deze zullen naar verwachting de komende jaren meer toenemen door een verdere profilering van het Expertisecentrum. De materiële lasten voor het OPDC verlopen aardig volgens de begroting.
7. Bij Overige lasten is van het budget voor Public Relations / Representatie € 10.864 minder uitgegeven dan begroot. De begroting 2019 is hiervoor met € 10.000 naar beneden bijgesteld. De Reis- en verblijfskosten vallen € 2.546 hoger uit. Het budget hiervoor is in de begroting 2019 met € 2.000 verruimd.
8. In de kolom Lasten 2018 worden de afdrachten zware ondersteuning, LWOO en PrO vermeld, zoals deze op de beschikkingen voorkomen. Voor de verschillen met de begroting zie ook noot 1 tot en met 3 bij de toelichting op de Baten.
9. In 2018 vallen de overdrachten betreffende de groeiregeling (V)SO 18% lager uit dan is begroot. Het blijft lastig om het aantal leerlingen waarvoor Groeibekostiging moet worden betaald in te schatten. Met name het aantal residentiële leerlingen ligt grotendeels buiten de invloedssfeer van het samenwerkingsverband. Voor 2018 lag het aantal leerlingen lager dan ingeschat.
10. Er is voor gekozen om in 2018 een nabetaling aan Versteviging ondersteuningsstructuur VO ad € 215.232, Extra lichte ondersteuning vmbo B/K ad € 215.303 en Versteviging ondersteuningsstructuur VSO ad € 6.278 aan de scholen af te dragen. Deze keuze is gemaakt om het resultaat van 2018 lager uit te laten vallen. De verschillen bij de posten Versteviging ondersteuningsstructuur VO en Versteviging ondersteuningsstructuur VSO zijn hierdoor te verklaren. De post Extra lichte ondersteuning vmbo b/k is in eerste instantie te hoog begroot, maar heeft door deze nabetaling weinig verschil.
11. Voor de overdracht LWOO ondersteuningsmiddelen voor de ISK is in de begroting 2018 met te weinig leerlingen op teldatum 1-10-2017 gerekend. In 2019 zijn er vier teldata en zal er per kwartaal worden uitbetaald.
12. Uit het Innovatiebudget 2018 is nog de laatste 20% van de kosten voor de pilot leerlingen met ASS op havo/vwo niveau betaald. Verder is een bijdrage van 80% geleverd voor de start van het Einstein Class project voor het schooljaar 2018/2019. Andere projecten die mogelijk uit deze post bekostigd hadden kunnen worden, zijn niet gestart in 2018.
13. De overdracht van rijksvergoedingen aan het samenwerkingsverband Zuidoost Friesland wordt per schooljaar gedeclareerd. In de begroting van 2018 is voor een evenredig deel rekening gehouden met de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019.
14. De kosten die voortvloeien uit de Tripartiete overeenkomst met SO Fryslân (zijnde de inzet van het Steunpunt Onderwijs Noord) lagen lager dan de begrote kosten, omdat, door natuurlijk verloop, de verplichtingen m.i.v schooljaar 2018-2019 zijn verminderd.
15. De VSV middelen worden aan de hand van door de scholen ingeleverde declaraties uitbetaald. De overige nog te besteden middelen ad € 37.326 zijn in de balans opgenomen als kortlopende schuld. De middelen voor Voortijdig School Verlaten zijn budgettair neutraal in de exploitatie opgenomen. Zie ook toelichting 7 bij de “Baten”.

10.5 Toelichting op investeringsbeleid

Het samenwerkingsverband heeft geen investeringen gedaan in 2018.

10.6 Toelichting op kasstroom en financiering

Uit het kasstroomoverzicht (blz. 49) blijkt dat het samenwerkingsverband in 2018 een positief resultaat heeft gehad. Hierdoor valt ook de totale kasstroom positief uit. Kijkend naar de in 2018 vastgestelde hoogte van het weerstandsvermogen in relatie tot de liquide middelen ligt dit eind 2018 boven het bepaalde weerstandsvermogen

10.7 Financiële instrumenten

Het samenwerkingsverband maakt geen gebruik van financiële instrumenten

10.8 In control statement

Het samenwerkingsverband werkt (nog) niet met een formeel 'In control statement'. Wel is in 2018 het Toezichtskader 2018-2022 vastgesteld. Hierin zijn o.a. de volgende aspecten opgenomen:

- wettelijke taken van de toezichthouder;
- de maatschappelijke legitimatie voor het toezicht;
- de doelen waarop het toezicht wordt gehouden;
- de wijze waarop de toezichthouder het toezicht uitoefent.

In het concept Inspectie rapport staat: "*Uit het onderzoek blijkt dat het bestuur van het samenwerkingsverband financieel 'in control' is. We zien een goede opzet en kwalitatieve uitwerking van de planning- en control cyclus*".

10.9 Treasury beleid

Het Treasury beleid maakt deel uit van het financiële beleid van samenwerkingsverband Fryslân-Noard. Het vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938, houdende regels over het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten (Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 RBLD 2016). De regeling heeft betrekking op de publieke middelen van samenwerkingsverband Fryslân-Noard. het Treasury statuut wordt jaarlijks geëvalueerd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur in haar rol als Toezichthouder. Het Algemeen Bestuur heeft geconstateerd dat er in 2018 geen wettelijke veranderingen zijn en dat ook in de interne bedrijfsvoering geen wijzigingen nodig zijn. Op 19 maart 2018 heeft het Algemeen Bestuur het Treasury statuut ongewijzigd vastgesteld conform de hierboven genoemde regeling. Liquide middelen welke niet direct nodig zijn voor de directe bedrijfsvoering worden op reguliere bank- en spaarrekeningen aangehouden. De financiële baten op deze rekeningen zijn gezien de lage rentestand zeer beperkt. Het samenwerkingsverband werkt, net als in de vorige boekjaren niet met leningen, beleggingen of derivaten. Er zijn daarom geen overzichten en/of overeenkomsten aanwezig.

10.10 Continuïteitsparagraaf

10.10.1 Kengetallen

Meerjaren prognose formatie

Eind 2018 is een formatiegroei van 1,9 fte gerealiseerd. Dit heeft te maken met de ingroei van het Observatietraject in het OPDC per 1-8-2018. Voor de komende jaren wordt vooralsnog uitgegaan van de in het Ondersteuningsplan 2018-2022 vastgelegde meerjaren prognose. Mogelijk is er in de toekomst meer bemensing bij het Tz-T traject nodig, gezien het aantal leerlingen dat daar gebruik van maakt. Vooralsnog is dit niet meegenomen. Daarnaast zijn er interne verschuivingen mogelijk o.a. door natuurlijk verloop. Gezien de leeftijdsopbouw wordt vanaf 2021/2022 natuurlijk verloop verwacht i.v.m. pensioneringen. Afhankelijk van factoren als krimp en behoefte kan dan besloten worden of en zo ja, hoe de dan vrijvallende posities opnieuw worden opgevuld.

	1-1-2019	1-8-2019	1-8-2020	1-8-2021	1-8-2022
Management/directie	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Onderwijzend personeel	6,0	6,4	6,4	6,4	6,4
Overige medewerkers	12,6	13,0	13,0	13,0	13,0
Totaal Fte	**20,2**	**21**	**21**	**21**	**21**

Meerjaren prognose formatie

Meerjaren prognose leerlingen

Gezien het feit dat het samenwerkingsverband wordt bekostigd op basis van leerlingaantallen is voor de komende jaren een aantal factoren van groot belang:

- In onze regio is de krimp begonnen. Dat heeft op termijn een negatief effect op de te ontvangen middelen. Tot en met 2020 wordt dit nog (enigszins) gecompenseerd door de positieve verevening. In de meerjaren prognose wordt gerekend met een algemene krimp van ruim 6% in 2023.
- Het streven is om het % leerlingen dat naar het VSO gaat minimaal procentueel stabiel te houden. Indien het % vso leerlingen stijgt dan draagt het samenwerkingsverband meer financiën af aan het VSO en blijven er minder middelen over voor ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband op de VO scholen. Tegelijktijdig streven we naar een klein en kwalitatief sterk VSO, bij een sterke vermindering van het aantal VSO leerlingen moet daarom nagedacht moeten worden hoe het VSO in stand kan worden gehouden, ook in relatie met de krimp in de regio. Op dit moment is dat nog niet aan de orde.
- Het aantal LWOO leerlingen is de afgelopen jaren sterk gedaald. Het aantal PrO leerlingen stijgt nog jaarlijks. Het aantal ISK leerlingen blijft lastig te voorspelen. Het effect van een nieuwe bekostigingssystematiek voor LWSO en PrO is nog niet duidelijk, maar de kans dat we hierdoor minder middelen krijgen is waarschijnlijk.
- Indien een samenwerkingsverband te weinig middelen heeft om de VSO en het LWOO/PrO afdracht te bekostigen, wordt dit gekort op de lumpsum financiering van de deelnemende schoolbesturen. Het is niet aannemelijk dat dit gaat gebeuren binnen ons samenwerkingsverband, mede gezien de gehanteerde verdelingssystematiek.

	Kijkglas 5-12-2018	Prognose				
Leerlingen	1-okt-18	1-okt-19	1-okt-20	1-okt-21	1-okt-22	1-okt-23
VO overige	12.799	*12.569*	*12.375*	*12.190*	*12.050*	*11.950*
leerlingen LWOO	1.068	*1.100*	*1.100*	*1.100*	*1.050*	*1.050*
leerlingen PrO	554	*531*	*525*	*510*	*500*	*500*
Totaal VO	**14.421**	***14.200***	***14.000***	***13.800***	***13.600***	***13.500***
Nieuwkomers <1jaar in NL	68					
Aantal leerlingen vavo tg (50%) in mindering gebracht op totaal)	95					
Totaal VO	**14.442**	**14.200**	**14.000**	**13.800**	**13.600**	**13.500**
VSO leerlingen op teldatum						
VSO cat. 1	379	*380*	*380*	*377*	*377*	*375*
VSO cat. 2	38	*38*	*38*	*38*	*38*	*38*
VSO cat. 3	47	*47*	*47*	*47*	*47*	*47*
Totaal VSO	**464**	**465**	**465**	**462**	**462**	**460**
Totaal VO en VSO	**14.906**	**14.665**	**14.465**	**14.262**	**14.062**	**13.960**
Groei VSO II op peildatum	**1-feb-18**	**1-feb-19**	**1-feb-20**	**1-feb-21**	**1-feb-22**	**1-feb-23**
Cat. 1 (laag)	11	13	13	13	13	12
Cat. 2 (midden)	0	1	1	1	1	1
Cat. 3 (hoog)	0	0	0	0	0	0
Totaal	**19**	**18**	**16**	**15**	**14**	**13**

Leerlingenprognose in meerjarenbegroting 2019 aangevuld met reële cijfers per 1-10-2018

Meerjarenbalans

Toelichting

- De financieringsstructuur blijft de komende jaren gelijk.
- De liquide middelen stijgen door de huidige berekeningen van de rijksbaten in de meerjarenbegroting. Mogelijke wijzigingen in de leerlingaantallen en in de wet- en regelgeving van het ministerie kunnen de geldstromen behoorlijk beïnvloeden.
- De meerjarenbalans laat een oplopend eigen vermogen zien van 1.064 k tot 1.085 k. Jaarlijks wordt aan de hand van een tussentijdse financiële managementrapportage in oktober bekeken of meerdere of juist mindere afdrachten aan de scholen zullen worden uitbetaald. Hierbij wordt rekening gehouden met het, volgens de meest recente risico analyse, benodigde weerstandsvermogen.
- Omdat er niet geïnvesteerd of geleend wordt zal de balans alleen bestaan uit liquide middelen, beperkte vorderingen en schulden en het eigen vermogen.

		2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Activa						
	Vaste Activa						
1.2	Materiële vaste Activa	74.838	75.000	70.000	65.000	60.000	60.000
	Vlottende Activa						
1.5	Vorderingen	113.993	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
1.7	Liquide middelen	1.215.745	1.236.912	1.242.941	1.250.630	1.261.528	1.264.963
	Totaal Activa	**1.404.576**	**1.411.912**	**1.412.941**	**1.415.630**	**1.421.528**	**1.424.963**
	Passiva						
2.1	Eigen vermogen	1.064.368	1.071.912	1.072.941	1.075.630	1.081.528	1.084.963
2.4	Kortlopende schulden	340.208	340.000	340.000	340.000	340.000	340.000
	Totaal Passiva	**1.404.576**	**1.411.912**	**1.412.941**	**1.415.630**	**1.421.528**	**1.424.963**

Meerjarenbalans (ultimo)

10.10.2 Meerjarenbegroting

- In december 2018 is de meerjarenbegroting 2019-2023 formeel vastgesteld. De ontwikkeling van het eigen vermogen loopt parallel aan de hieronder gespecificeerde positieve resultaten.
- De meerjarenbegroting laat zien dat er naar gestreefd wordt om met een klein positief resultaat af te sluiten.

	Baten	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Lichte ondersteuning algemeen	1.356.870	1.379.163	1.356.100	1.337.000	1.317.900	1.317.900
2	Lichte ondersteuning LWOO	7.607.525	7.721.799	7.592.670	7.485.731	7.378.792	7.378.792
2	Lichte ondersteuning PrO	2.275.189	2.310.037	2.271.406	2.239.414	2.207.423	2.207.423
3	Zware ondersteuning	8.203.781	8.819.609	8.696.156	8.560.850	8.439.514	8.318.178
4	Verevening zware ondersteuning	-307.390	-244.627	-88.866	-	-	-
5	Overige baten	171.000	169.500	169.500	-	-	-
6	geoormerkte baten programma's	-	-	-	-	-	-
	Totale baten	19.306.975	20.155.481	19.996.966	19.622.995	19.343.629	19.222.293

Meerjarenbegroting 2019-2023: baten

Toelichting

Baten

1. **Lichte ondersteuning algemeen**
   De rijksbijdrage aan lichte ondersteuning algemeen wordt toegekend per kalenderjaar op basis van het aantal VO-leerlingen dat de voorgaande teldatum 1 oktober (T-1 systematiek) in de regio van het samenwerkingsverband onderwijs volgde.
2. **Lichte ondersteuning LWOO**
   De rijksbijdragen voor lichte ondersteuning LWOO en PrO worden toegekend per kalenderjaar op basis van het totaal aantal VO leerlingen T-1 vermenigvuldigd met het deelname-percentage LWOO respectievelijk PrO op 1 oktober 2012 (voor LWOO: 11,78% en voor PrO: 3,55%). In deze meerjaren is geen rekening gehouden met de effecten van een nieuwe bekostigingssystematiek voor LWOO.
3. **Zware ondersteuning**
   Het samenwerkingsverband ontvangt zware ondersteuning in de vorm van personele en materiële bekostiging. De materiële ondersteuning wordt per kalenderjaar toegekend op basis van het totaal VO leerlingen T-1. Het personele deel wordt per schooljaar toegekend op basis van het totaal aantal VO leerlingen: voor jan-jul op basis van T-2 en voor aug-dec op basis van T-1.

4. **Verevening zware ondersteuning**
   De zware ondersteuning wordt t/m 2020 nog gekort met de verevening. De verevening zware ondersteuning loopt stapsgewijs terug met respectievelijk 75%, 45% en 15%. Tot dit met een bedrag van € 88.866 is voltooid.
5. **Overige baten**
   In 2018 zijn geen middelen ontvangen.
6. **Geoormerkte baten programma's**
   Via het RMC ontvangt het samenwerkingsverband rijksmiddelen voor bestrijding van Voortijdige Schoolverlaters (VSV). Deze lopen door t/m 2020. Daarna is nog onduidelijk of en zo ja hoeveel middelen er beschikbaar zijn.

Lasten

	Lasten	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Afdracht LWOO (via DUO)	4.858.337	4.811.917	4.956.094	4.956.094	4.730.817	4.730.817
2	Afdracht PrO (via DUO)	2.350.100	2.496.069	2.478.047	2.455.519	2.455.519	2.432.992
3	Afdracht VSO, teldatum, (via DUO)	5.557.263	6.082.987	5.878.156	5.884.053	5.869.505	5.851.813
4	groei VSO) ondersteuningsbekostiging	182.117	136.303	158.454	158.454	158.454	153.604
5	groei VSO), basisbekostiging	116.019	92.551	103.266	103.266	103.266	99.462
6	Personeelslasten	1.525.500	1.805.770	1.807.120	1.806.120	1.803.370	1.803.370
7	Afschrijvingen	12.000	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
8	Huisvestingslasten	42.600	46.040	44.500	36.000	36.000	36.000
9	Overige lasten	368.300	396.800	394.800	225.300	225.300	225.300
10	Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	4.259.400	4.258.500	4.154.500	3.974.500	3.934.500	3.864.500
	Totale lasten	19.271.636	20.147.937	19.995.937	19.620.306	19.337.731	19.218.858
11	**Resultaat**	**35.339**	**7.544**	**1.029**	**2.689**	**5.898**	**3.435**

Meerjarenbegroting 2019-2023: Lasten

Rechtstreekse afdrachten:

1 & 2: Afdracht LWOO en PrO:

Van de middelen die het samenwerkingsverband ontvangt voor de bekostiging van LWOO en PrO, zal de komende jaren naar verwachting ongeveer 67% rechtstreeks door DUO aan de scholen worden afgedragen. De resterende middelen komen beschikbaar voor de uitvoering van het ondersteuningsplan.

3 t/m 5: Afdracht VSO:

Van de middelen die het samenwerkingsverband ontvangt voor de bekostiging van het VSO wordt de komende jaren naar verwachting tussen de 74% en 76% door DUO (rechtstreekse afdracht) en het samenwerkingsverband (Groeibekostiging) overgedragen aan het VSO. De afdrachten die samenhangen met de Groeiregeling (tussentijdse groei in het VSO tussen 1 oktober en 1 februari) worden door het samenwerkingsverband aan de VSO scholen betaald. Het samenwerkingsverband neemt hierbij zowel de groeikosten voor extra ondersteuning als de basis- en materiële bekostiging voor haar rekening. Deze kosten worden, zolang dit haalbaar is, niet verhaald op de VO schoolbesturen.

Lasten ondersteuningsplan

Van de middelen die resteren na de rechtstreekse afdrachten, bekostigt het samenwerkingsverband de uitvoering van de in het ondersteuningsplan beschreven taken. Qua financieringsmodel heeft het samenwerkingsverband Fryslân-Noard gekozen voor het hybride model, waarin het expertise- en het school- of professionaliseringsmodel naast elkaar bestaan. Dat betekent dat er zowel middelen naar de schoolbesturen gaan als dat er bovenschoolse expertise beschikbaar is vanuit het samenwerkingsverband Fryslân-Noard. De meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband is programmatisch opgebouwd. De programma's zijn: 1. Ondersteuning scholen intern, 2. Afdracht middelen extern (convenant met andere samenwerkingsverbanden), 3. Zorgtoewijzing, 4. Expertisecentrum, 5.OPDC, 6. Coördinatie.
Vanuit deze programma's komt de volgende onderverdeling van lasten:

6. Personeelslasten

De personeelslasten stijgen in 2019 als gevolg van een aantal redenen: verhoging van lonen door cao maatregelen; verhoging van schalen n.a.v. nieuwe fuwa systematiek; de doorwerking van de uitbreiding formatie binnen van het OPDC; opslagkosten over detacheringen. Op de eerste reden na zijn al deze afspraken ingegaan per 1 augustus 2018 en zijn die in 2019 voor een volledig jaar doorberekend.

7. Afschrijvingen

De afschrijvingen stijgen in 2019 als gevolg van de uitbreiding van het OPDC (m.n. aanschaf meubilair, ict apparatuur)

8. Huisvestingslasten

Datzelfde geldt voor de huisvestingslasten. De jaren daarvan verminderen naar verwachting de huisvestingslasten doordat dan extra lasten voor een interne aanpassing van het gebouw zijn afgeschreven en niet meer in rekening worden gebracht in de huurprijs.

9. Overige lasten

Vanaf 2021 is er geen bijdragen vanuit VSV middelen opgenomen omdat de huidige afspraken lopen tot en met 2020. Daarna is het nog niet duidelijk of en zo ja hoe hoog de jaarlijkse VSV bijdrage zal zijn.

10. Doorbetalingen aan schoolbesturen

De doorbetaling aan scholen wordt in de komende jaren minder als gevolg van minder inkomsten door de krimp in leerlingaantallen. De effecten van een nieuwe bekostigingssystematiek zijn nu nog niet opgenomen.

Kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kan een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt. De kengetallen voor samenwerkingsverbanden zijn nog in ontwikkeling. Daarom worden hier vooralsnog de signaalwaarden gehanteerd zoals die vanaf 2015 voor het VO gelden.

		2018	2017
Solvabiliteit	*Eigen vermogen in percentage van het totale balanstotaal.* De solvabiliteit geeft aan in hoeverre het samenwerkingsverband in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. De ondergrens hiervan is 30%. Is de waarde hoger dan 30%, dan is het samenwerkingsverband in staat om aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen.	75,8%	70,3%
Liquiditeit (current ratio)	*Vlottende activa gedeeld door kort vreemd vermogen.* Deze verhouding geeft aan in hoeverre het samenwerkingsverband in staat is aan haar verplichtingen voor kort vreemd vermogen te voldoen. Bij een waarde van boven de 0,75 is het samenwerkingsverband in staat haar verplichtingen voor kortlopend vreemd vermogen te voldoen.	3,91	3,25
Rentabiliteit	*Exploitatieresultaat gedeeld door de totale baten.* Dit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief exploitatieresultaat. Daarbij wordt uitgegaan van de gewone bedrijfsvoering. Het wordt berekend door het resultaat (het "exploitatiesaldo") te delen door alle verlopen (netto) baten van de bedrijfsvoering. De ondergrens hierbij ligt tussen de 5 en 0%.	1,6%	-11,4%
Weerstands-vermogen	*Verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en het totaal van de rijksbijdragen.* Een weerstandsvermogen met 5% als bovengrens wordt als aanvaardbaar geacht. Het weerstandsvermogen zegt iets over de reservepositie van het samenwerkingsverband over de mogelijkheden om financiële tegenvallers te kunnen opvangen	15,0%	15,1%
Kapitalisatiefactor	*Balanstotaal minus gebouwen en terreinen gedeeld door de totale (netto) baten.* De kapitalisatiefactor geeft een indicatie of het totale vermogen van de organisatie niet of inefficiënt wordt benut voor de uitvoering van de taken van de organisatie.	76,3%	140,7%

10.10.3 Risicobeheersing

Inleiding

Het is voor het samenwerkingsverband van belang om inzicht en grip te houden op de financiën, op leerlingenstromen en op geformuleerde kwalitatieve doelstellingen binnen de programma's. Hiertoe worden jaarlijks een (meerjaren)begroting en een jaarplan opgesteld en vinden tussenrapportages en -evaluaties plaats. Risicomanagement is van belang om een financieel gezonde organisatie te zijn en te blijven. Het bestuur heeft in juni 2017 een risico-inventarisatie laten uitvoeren en mede op basis daarvan het weerstandsvermogen bepaald. De risicoanalyse wordt sindsdien jaarlijks bijgesteld en opgenomen in de jaarbegroting

Risicoanalyse

Bij de risico-inventarisatie is de veronderstelling gehanteerd dat de medewerkers die nu gedetacheerd zijn via scholen binnen het samenwerkingsverband op termijn voor een groot deel in dienst komen. Door de structurele detacheringscontracten is het samenwerkingsverband materieel werkgever met alle (financiële) verplichtingen en risico's die daarbij horen.

Weerstandsvermogen

De bedragen voor de berekening van de financiële impact zijn ontleend aan de begroting 2019, welke in december 2018 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Niet kwantificeerbare risico's

Hoewel de financiële risico's zo goed mogelijk in kaart zijn gebracht is het niet mogelijk om alle mogelijke financiële consequenties vooraf duidelijk te hebben. Om die reden is 1% van de totale begrote baten 'gereserveerd' voor de niet kwantificeerbare risico's. Bij scholen voor VO wordt meestal 5% gehanteerd. In het verleden zijn door de commissie DON en de VO-raad onderzoeken uitgevoerd naar het benodigde weerstandsvermogen. Daaruit bleek min of meer een consensus over een percentage van 5% van de totale baten. Dit zou uitkomen op een bedrag van € 970.000. De eigen activiteiten van het samenwerkingsverband ten opzichte van de totale baten zijn echter beperkt, zodat het advies van de toenmalige accountant was om 1% van de totale baten voor samenwerkingsverbanden als grens te hanteren. Dit zou voor het samenwerkingsverband Fryslân-Noard in 2019 uitkomen op € 201.555

Gekwantificeerde risico's

Bij de verschillende risico's is de mogelijke financiële impact beredeneerd. Op basis van de gemaakte overwegingen hierboven komt de totale financiële impact voor de gekwantificeerde risico's uit op € 895.731. Dit is het bedrag dat het samenwerkingsverband zou moeten reserveren als alle risico's zich tegelijkertijd voordoen. Omdat dit niet realistisch is zijn de afzonderlijke financiële risico's vermenigvuldigd met een factor afhankelijk van de hoogte van de kans van het betreffende risico. Daarbij zijn de volgende percentages aangehouden: Hoog 27%, Gemiddeld 50%, Laag 25% en Geen 0%. Na vermenigvuldiging van elk financieel risico met de bijbehorende kans is € 410.971 nodig als minimaal weerstandsvermogen voor de gekwantificeerde risico's.

Financieringsfunctie eigen vermogen

Het eigen vermogen heeft naast de functie als weerstandsvermogen ook een financieringsfunctie. De financieringsfunctie wordt bij instellingen zonder externe financiering gelijk gesteld aan de hoogte van de vaste activa. Ultimo 2018 bedraagt deze naar verwachting € 75.000.

Kwaliteit weerstandsvermogen

Voor de vergelijking van het benodigde weerstandsvermogen ten opzichte van het beschikbare weerstandsvermogen is de volgende berekening gemaakt.

Benodigd weerstandsvermogen	In euro's
T.b.v. niet kwantificeerbare risico's	€ 201.555
T.b.v. kwantificeerbare risico's	€ 434.656
Totaal	**€ 636.201**

Vastgesteld weerstandvermogen

Het Algemeen Bestuur heeft, in haar vergadering van juni 2017 bepaald om, op basis van een risico analyse, het weerstandvermogen op € 600.000 vast te stellen.

Daarnaast houdt het bestuur nog rekening met onverwachte tegenvallers en/of ontwikkelingen gedurende het schooljaar waarvoor +/- € 400.000 als algemene reserve wordt aangehouden. In 2019 zal een nieuwe risico analyse worden uitgevoerd op basis waarvan het weerstandsvermogen opnieuw zal worden bepaald.

laag
middel
hoog

10.10.4 Risicoprofiel

Naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden zijn onderstaande risico's geïdentificeerd.

Nr	Risico	Kans	Impact	Beheersmaatregel	Prioriteit
1	Budgetoverschrijding op overige kosten	L	L	✓ Meerjarenbegroting ✓ Tussenevaluaties ✓ Dreigende overschrijdingen tijdig melden bij DB	L
2	Disfunctioneren (staf)medewerkers	L	H	✓ Goed functionerende gesprekkencyclus ✓ Aanbieden van trainingen ✓ Beheersen van de werkdruk ✓ Kapitaliseren van financiële impact over meerdere jaren ✓ Reserveren voor vervanging	L
3	Ziekteverzuim	L	G	✓ Hanteren van een duidelijk verzuimprotocol ✓ Verzuimgesprek bij herhalend ziekteverzuim ✓ Externe begeleiding door een arbodienst ✓ Evaluatie dienstverlening arbodienst ✓ Werkplekonderzoek ✓ Standaard reservering voor vervanging (5%)	G
4	Toestroom leerlingen voor het OPDC (wellicht ook door lerarentekort bij VSO)	H	H	✓ Versterken ondersteuning van leerlingbegeleiding op school voor VO ✓ Verbeteren toeleiding naar OPDC ✓ Vergroten capaciteit OPDC (al ingezet door nieuwe organisatie OPDC) ✓ Grotere groepen OPDC en/of VSO ✓ Gebrek aan lokalen en leerkrachten VSO oplossen ✓ Aanbod binnen VO verbreden door opzetten van symbiosetrajecten (klassen) met VO ✓ Minder TLV's afgeven (druk op VO neemt toe; mogelijk meer thuiszitters) ✓ Extra groep OPDC erbij (overbruggingsgroep) ✓ Financiering uit reserves en/of zware ondersteuning en/of LWOO middelen	H
5	IBP beleid (informatiebeveiliging en privacy) /AVG	L	G	✓ KindKans gebruiken voor aanvraag TLV en aanmelding OPDC ✓ FG is aangesteld; ✓ Verder beleid is in ontwikkeling	H
6	Herstelopdracht OPDC	H	G	✓ Scholing en coaching traject (meegenomen in begroting 2019) ✓ Actieplan uitvoeren	H
7	Governance	H	G	✓ Onafhankelijk toezicht organiseren volgens landelijke afspraken	H
8	Onverwachte afname rijksmiddelen als gevolg van afname leerlingen.	L	G	✓ Meerjarenbegrotingen om effect op langere termijn in beeld te hebben ✓ Verminderen doorbetalingen ✓ Scholen laten betalen bij verwijzing naar OPDC en VSO	G
9	Toename aantal residentiële leerlingen	L	L	✓ Observatiegroep is nu onderdeel van OPDC; naar verwachting zorgt dit voor (kleine) vermindering van residentiele leerlingen ✓ Overleg met 'residentiële' instellingen ✓ Verdere ambulantisering van jeugdhulp zorgt eerder voor daling dan stijging is de verwachting	L
10	Hogere afdrachten PRO	G	G	✓ PRO blijft aandachtspunt. Beperken gebruik van bijzondere regeling.	H
11	Hogere afdrachten LWOO	L	L	✓ LWOO stabiliseert zich na aantal jaren van daling	L
12	Hogere verplichte afdrachten voor het VSO	H	H	✓ Op niveau van swv (werkorganisatie) heeft dit qua weerstandsvermogen weinig impact omdat dit risico in principe volledig door de scholen kan worden gedragen via de afdracht 'Ondersteuning scholen intern'. ✓ Minder instroom in VSO door inzet van OPDC ✓ Onderzoeken doorberekening (deel van) kosten van verwijzing aan verwijzende scholen ✓ Versterken kwaliteit basis en extra onderwijsondersteuning bij VO-scholen, inclusief onderwijszorgarrangementen ✓ Afspraken met SWV PO over aanpak 10-14 jarige risicoleerlingen.	H

13	Verevening LWOO/PRO	H	H	✓ Op niveau van swv (werkorganisatie) heeft dit qua weerstandsvermogen weinig impact omdat dit risico in principe volledig door de scholen kan worden gedragen via een gefaseerde afbouw van de afdracht 'extra ondersteuning vmbo b/k' ✓ Indien dit niet voldoende is, komt mogelijk de bekostiging van het OPDC en EC in geding. ✓ Meerjarenbegrotingen om effect op langere termijn in beeld te hebben ✓ Volledige opting out constructie met vorm van populatiebekostiging	H

10.10.5 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie hiervoor het Verslag Toezichthouder vanaf blz. 37.

10.10.6 Majeure investeringen

In de komende vijf jaar is hier geen sprake van.

VERSLAG TOEZICHTHOUDER

1. Verantwoording wettelijke taken

1.1 Goedkeuring begroting, jaarrekening, bestuursverslag en strategisch meerjarenplan

In het verslagjaar 2018 is het Algemeen Bestuur drie maal bij elkaar gekomen (19 maart, 25 mei en 7 december).

- Op 19 maart stelde het Algemeen Bestuur, in de rol van toezichthouder, het Ondersteuningsplan 2018-2022 en de daarmee samenhangende Meerjarenbegroting 2018-2022 vast. Dit gebeurde na instemming van de Ondersteuningsplanraad (op 12 maart) en onder voorbehoud van het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) wat door omstandigheden pas kon plaatsvinden op 22 maart. Tijdens het OOGO, wat samen met het samenwerkingsverband primair onderwijs in de regio werd gevoerd, heeft mevr. H. Tjeerdema, als wethouder van Leeuwarden, namens alle gemeenten in de regio Noord Friesland de instemmingsverklaring ondertekend.
- Op 25 mei 2018 werden de jaarrekening en het bestuursverslag besproken met de accountant (dhr. R. Bouwmeester RA) en vervolgens vastgesteld.
- Op 7 december werd de begroting 2019 vastgesteld.

Andere onderwerpen die aan de orde kwamen in het bijeenkomst van het Algemeen bestuur waren:

- Het algemeen Bestuur stelde verder het Treasury Statuut en enkele stukken in het kader van IBP (informatiebeveiliging en privacy) vast. Mevr. Mr. J. Kemper werd benoemd tot functionaris gegevensbescherming.
- Het Algemeen Bestuur heeft zich door het Dagelijks Bestuur en de directie op de hoogte laten stellen van de voortgang en de uitkomsten van het vierjarig Inspectie Onderzoek.
- Verantwoording (inhoudelijk en financieel) en Governance waren onderwerpen die ook meerdere malen aan de orde zijn geweest in het Algemeen Bestuur.
    - Op 19 maart werd het Toezichtkader vastgesteld waarin beschreven staat welke rol het Algemeen Bestuur als toezichthouder heeft en hoe zij dit toezicht uitoefent, inclusief de wijze van zelfevaluatie. Ook staat beschreven hoe de doorzettingsmacht binnen het samenwerkingsverband is geregeld.
    - Het advies van de PO en VO raad met betrekking tot Governance is besproken en als richtlijn aangenomen, mede in het kader van de opmerkingen die door de Inspectie zijn gemaakt t.a.v. het versterken van het onafhankelijke interne toezicht binnen het samenwerkingsverband.
    - Op 7 december werd, na evaluatie, het bestuurs- en managementstatuut opnieuw voor vier jaar vastgesteld.
    - In diezelfde bijeenkomst werd het verslag schooljaar 2017-2018 (met een inhoudelijke verantwoording van resultaten)
    - In het kader van kwaliteitszorg zijn de contouren van een doorontwikkeling op het gebied van kwaliteitszorg op schoolniveau besproken.
- De voortgang in de ontwikkeling van onderwijszorgarrangementen is elke AB bijeenkomst aan de orde geweest. Er werd o.a. verslag gedaan van diverse (in)formele overleggen met wethouders en ambtelijke overleggen, door bestuurders en directie, waarin gesproken werd over de samenwerking binnen de regio op het gebied van onderwijs en zorg.
- Vanuit de werkorganisatie van het samenwerkingsverband werd het Algemeen Bestuur door de directie op de hoogte gehouden van ontwikkelingen die daar plaats vonden (het inrichten van een eigen functiebouwwerk, de ontwikkelingen op het gebied van medezeggenschap (MRp), het verandertraject binnen het OPDC en de nieuwe detacheringsconstructie.
- Het AB heeft aangegeven zich in het schooljaar 2018-2019 o.a. te willen verdiepen in het ISK onderwijs en de (0jnderwijs)ondersteuning die deze doelgroep nodig heeft.
- Landelijk notities en ontwikkelingen over verantwoording, governance en de evaluatie passend onderwijs zijn aan de orde geweest binnen het Algemeen Bestuur.

Dagelijks bestuur

Het Dagelijks Bestuur heeft alle bijeenkomsten van het Algemeen Bestuur voorbereid. In 2018 is het Dagelijks Bestuur vijf maal bij elkaar gekomen: (19 februari, 16 april, 2 juli, 1 oktober, 13 november). Het Dagelijks Bestuur heeft, binnen haar taken om toezicht te houden op de uitvoering van het ondersteuningsplan en de door het Algemeen Bestuur genomen besluiten, onderstaande tussenrapportages besproken met directie:

- Overzicht aanvragen TLV 2017
- Overzicht gebruik OPDC plaatsingen op schoolniveau 2017
- Verslag schooljaar 2016 -2017
- 'Verslag onderzoek naar vrijstellingen 2012-2017 in regio Friesland Noord'
- Marap januari – juli 2018
- Verslag schooljaar 2017-2018

Het Dagelijks Bestuur is verder diverse malen betrokken geweest bij het vierjarig onderzoek van de Inspectie. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur haar taak als sparringpartner voor de directeur vervuld. Bespreekpunten daarbij waren o.a.: Concept rapport 4JO Inspectie, Verandertraject OPDC, voortgang onderwijszorgarrangementen, aanpak VSV en kwetsbare jongeren, btw vraagstuk, voortgang FUWA traject.

1.2 Naleving wettelijke voorschriften

In het kader van het reguliere vierjarig onderzoek heeft de Inspectie een aantal bezoeken gebracht aan het samenwerkingsverband:

- Op 5 februari vonden er ronde tafelgesprekken plaats met diverse stakeholders binnen het samenwerkingsverband (ouders, docenten, schakelfunctionarissen, functionarissen vanuit gemeente en jeugdhulpverlening en schoolleiders. Na deze gesprekken was er een gesprek met het bestuur en directie en werd het verdere onderzoeksplan verder opgesteld.
- Het verificatie onderzoek vond tussen 5 februari en 23 april plaats op het Dockinga College.
- Op 12 april bezocht de Inspectie het OPDC in het kader van het kwaliteitsonderzoek. Aan het einde van de dag vond er een terugkoppeling plaats in aanwezigheid van de directie en een delegatie van het (Dagelijks) bestuur
- Op 23 april werd er gesproken met o.a. de directie, kwaliteitszorgmedewerkers en leden van de toewijzingscommissie. Ter afsluiting vond er een bestuursgesprek plaats met het voltallige Dagelijks Bestuur.

Bij een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Stuurt het bestuur voldoende op de (zorg voor de) kwaliteit van de uitvoering van zijn taken? Kerntaak daarbinnen is dat het bestuur ervoor zorgt dat er voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben een passende onderwijsplaats beschikbaar is.
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Het definitieve rapport van de Inspectie was bij het schrijven van dit bestuursverslag nog niet ontvangen. In het concept rapport wordt aangegeven dat "*de Stichting VO Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Fryslân-Noard op alle standaarden waarop wij oordelen, zodanige kwaliteit realiseert dat daarop het oordeel voldoende van toepassing is. Wel krijgt het bestuur de opdracht om het intern toezicht onafhankelijk te organiseren. Bij het opdc constateren we tekortkomingen. Het bestuur krijgt de opdracht om het didactisch handelen op het opdc en de kwaliteitszorg van het opdc te verbeteren".*

1.3 Omgang met Code Goed Bestuur en afwijkingen daarvan

De Code Goed Onderwijsbestuur VO, gepubliceerd in juni 2015 door de VO Raad, is van toepassing en wordt zoveel mogelijk toegepast. Daarbij treedt het samenwerkingsverband Fryslân-Noard niet in de verantwoordelijkheden van de aangesloten schoolbesturen.

Landelijk wordt besproken of er een aparte Code Goed Bestuur voor samenwerkingsverbanden moet komen of dat de Code voor onderwijsbesturen wordt uitgebreid met een specifiek deel gericht op besturen van samenwerkingsverbanden

Afwijkingen van de Code Goed Bestuur.

Het Algemeen Bestuur, zijnde de bestuurders van de aangesloten VO en VSO scholen, vervult de rol van Toezichthouder. Daarmee wordt niet voldaan aan de bepaling dat toezichthouders geen bestuurder mogen zijn van een ander bestuur binnen de VO sector. Echter de functies van Algemeen Bestuurslid / toezichthouder en bestuurslid van de aangesloten VO school zijn tot nu toe inherent aan elkaar verbonden.

Het samenwerkingsverband heeft (nog) geen eigen integriteitscode en klokkenluidersregeling. Dit vloeit voort uit het feit dat het samenwerkingsverband geen eigen werkgever is. Personeelsleden zijn in dienst bij een van de aangesloten schoolbesturen en vallen daarmee onder de integriteitscode en andere regelingen van dat schoolbestuur.

1.4 Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

Op basis van de onderwijswetten is het de taak van de toezichthouders om toezicht te houden op de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. Voor rechtmatigheid maakt het Algemeen Bestuur van het samenwerkingsverband gebruik van een accountant. Het samenwerkingsverband laat jaarlijks een accountantscontrole uitvoeren. Dit gebeurt op basis van het vigerende onderwijsaccountantsprotocol. Via de accountantsverklaring geeft de accountant een oordeel over de rechtmatige verwerving en besteding van middelen aan de Toezichthouder.

De doelmatigheid van besteding van de middelen is eveneens een zaak van de toezichthouder. Hier wordt een link gelegd naar de bereikte resultaten gerelateerd aan de gestelde doelen. Dit gebeurt zowel op niveau van het samenwerkingsverband als op school bestuurlijk niveau. Een deel van de middelen van het samenwerkingsverband gaat rechtstreeks naar de schoolbesturen met als doel om op schoolniveau passend onderwijs te organiseren. In de visie van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard wordt passend onderwijs immers zoveel mogelijk op de aangesloten scholen geboden. De schoolbesturen leggen hierover verantwoording af aan hun eigen toezichthouders, het samenwerkingsverband en de inspectie. De (landelijke) discussie over verantwoording is nog volop in ontwikkeling en het samenwerkingsverband volgt dit met belangstelling en probeert een balans te vinden tussen transparantie en bureaucratie.

1.5 Benoeming externe accountant

Het Algemeen Bestuur heeft in december 2018 besloten de controle van de jaarrekening 2018 en de uitvoering van de Assurance opdracht te laten uitvoeren door M & P Audit B.V.

1.6 Werkgeversrol uitvoerend bestuur

Het Dagelijks Bestuur vervult de werkgeversrol voor de directie t.a.v. benoeming, ontslag, schorsing en vaststelling beloning. In 2018 zijn in dit opzicht geen wijzigingen doorgevoerd.

1.7 Evaluatie van het uitvoerend bestuur

Het Dagelijks Bestuur heeft namens het Algemeen Bestuur de rol om op te treden als werkgever van het uitvoerend bestuur (zijnde de directie). In die hoedanigheid heeft het Dagelijks Bestuur in oktober 2018 een voortgangsgesprek met de directeur gevoerd. Dit is voor beide partijen naar tevredenheid verlopen. Er zijn geen redenen voor bijstelling.

2. Verantwoording op grond van Code Goed Bestuur

Samenstelling Algemeen Bestuur

Binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is gekozen voor de stichtingsvorm. Binnen de stichting fungeert het Algemeen Bestuur als Toezichthoudend Orgaan. Het Algemeen Bestuur bestaat uit afgevaardigden van alle aangesloten schoolbesturen. De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Bestuur nummer	Schoolbestuur	Afgevaardigde	Functie	Begindatum	Einddatum	Opmerking
10028	Gemeente Ameland	Dhr. B. Kamsma		31-10-2013		Gemandateerd bestuurder
10867	Gemeente Terschelling	Mevr. J. Docter		01-12-2017		Gemandateerd bestuurder
10928	Stichting voor Openbaar Onderwijs Vlieland	Dhr. T. de Groot	Lid Dagelijks Bestuur	01-01-2018		
13603	Stichting OSG Piter Jelles	Dhr. W. Wieling	Voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur	31-10-2013		
13678	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord West Friesland	Mevr. M. de Jonge	Lid Dagelijks Bestuur Vice- voorzitter	31-10-2013		
31126	Stichting Nordwin College	Mevr. I. Dulfer		01-01-2018	01-052018	
		Mevr. L. Teuben		01-05-2018		Gemandateerd bestuurder
40339	Stichting voor Christelijk Voortgezet onderwijs Noord West Friesland	Dhr. T. de Groot	Lid Dagelijks Bestuur	01-01-2015		
40065	Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in N.O. Friesland	Dhr. K. Blokland		01-01-2018	31-7-2018	
		Dhr. G. van Lonkhuyzen	Secretaris Dagelijks Bestuur	01-08-2018		
42606	Stichting voor Christelijk PrO onderwijs in NO Friesland	Dhr. K. Blokland		01-01-2018	31-7-2018	
		Dhr. G. van Lonkhuyzen	idem	01-08-2018		
90897	Stichting Inspecteur Boelensschool	Dhr. K. Blokland		01-01-2018	31-7-2018	
		Dhr. G. van Lonkhuyzen	idem	01-08-2018		
41347	Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs Noord-Fryslân	Dhr. H. Wildeboer	Lid Dagelijks Bestuur (plv. secretaris)	01-12-2017	01-06-2018	
		Mevr. B. Pelgrum	Lid Dagelijks Bestuur (plv. secretaris)	01-06-2018	31-08-2018	Gemandateerd bestuurder
		Dhr. J. Visser		1-9-2018		
41414	Stichting RENN4	Dhr. L. de Boom	Penningmeester Dagelijks Bestuur	31-10-2013		Tevens gemachtigd bestuurder St. het Poortje
41664	Stichting Dunamare	Dhr. A. Mintjes		31-10-2013		Gemandateerd bestuurder
41789	Stichting Gereformeerde Scholen Groep	Dhr. K. Eschbach		31-10-2013		
42665	St. Scholengemeenschap Speciaal Onderwijs Fryslân	Dhr. G. Diever		31-10-2013		
88518	Vereniging Christelijke M.A.V.O Dantumadeel	Mevr. J.T. v.d. Kooij		01-08-2017		
41750	Sevenwolden Grou	Mevr. R. Popping		31-10-2013	01-07-2018	*Convenant ZO Friesland*
	Sevenwolden Grou	Dhr. H. Schoenmaker		01-07-2018		*Convenant ZO Friesland*
31231	Lauwers College Kollum	Dhr. G. Janze		01-04-2015		*Convenant ZO Friesland*
95683	Stichting het Poortje Jeugdinrichtingen	Dhr. L.de Boom	*Penningmeester Dagelijks Bestuur*	1-1-2017		*Opting in Gemachtigd bestuurder*

Taakverdeling

Het samenwerkingsverband werkt met een bestuur/directie-model waarbij de aangesloten schoolbesturen gezamenlijk het Algemeen Bestuur van het samenwerkingsverband vormen. Dit zorgt ervoor dat alle besturen zich betrokken en verantwoordelijk voelen bij het samenwerkingsverband. De bestuurlijke eindverantwoordelijkheid is in handen van de gezamenlijke schoolbesturen. Door te kiezen voor een toezichthoudende rol en vooral kader stellend bezig te zijn kan slagvaardig worden gewerkt. Het samenwerkingsverband wordt op deze wijze professioneel geleid en de schoolbesturen hebben een monitorende rol en zijn zelf niet belast met de voorbereiding en uitvoering van het beleid. Binnen de stichting wordt momenteel gewerkt met één bestuurslaag: het Algemeen Bestuur. Uit het midden van dit bestuur wordt een Dagelijks Bestuur gekozen, dat namens het Algemeen Bestuur toezicht houdt op de gang van zaken binnen het samenwerkingsverband. Het Algemeen Bestuur keurt de belangrijkste besluiten goed (begroting, ondersteuningsplan, jaarrekening) en draagt aan het Dagelijks Bestuur de overige toezichthoudende taken op. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 5 personen. Het Dagelijks Bestuur voert geen eigen beleid maar ziet toe op de uitvoering van het beleid dat het Algemeen Bestuur heeft goedgekeurd. Het Algemeen Bestuur geeft decharge aan het Dagelijks Bestuur van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard voor het gevoerde beleid en vormt daarmee het toezichthoudende orgaan. Belangrijke notie is dat het Dagelijks Bestuur als taak heeft om uit naam van het Algemeen Bestuur het toezicht uit te oefenen. De uitwerking van dit model op toezichthoudend niveau ziet er al volgt uit:

	Taken Toezichthoudend Bestuur
Algemeen Bestuur	- Vaststellen en wijzigen van de strategische doelen (missie en visie) - Vaststellen van wijzigen ondersteuningsplan en (meerjaren)begroting - Vaststellen jaarrekening en jaarverslag - Aanwijzen van accountant - Bepalen van de omvang van de directie - Vaststellen managementstatuut en (eventueel) kaders voor directie - Vaststellen toezichtskader - Toezicht houden op naleving code goed bestuur
Dagelijks Bestuur	- Voorbereiding en uitvoering van door het bestuur te nemen besluiten - Toezicht op uitvoering van door het bestuur genomen besluiten, voor zover de uitvoering door de directie plaatsheeft - Toezicht op uitvoering ondersteuningsplan (monitoring) - Benoemen, schorsen en ontslaan van de directie (werkgeversrol) - Het adviseren van de directie (sparringpartner) - Goedkeuren van de verantwoordingsrapportages van de directie.
	Taken gemandateerd en uitvoerend bestuur
Directeur	- Voorbereiden en uitvoeren ondersteuningsplan - Dagelijkse leiding aan het samenwerkingsverband inclusief personeel - Financieel beheer middelen samenwerkingsverband conform goedgekeurde begroting - Overleg voeren met ondersteuningsplanraad - Voeren van het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met gemeenten over het ondersteuningsplan - Besluiten nemen ten aanzien van de toelaatbaarheid van leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs - Verantwoorden resultaten en inzet middelen aan Dagelijks Bestuur /Algemeen Bestuur - (Invullen werkgeverschap personeel samenwerkingsverband)

2.2 (Potentiële) Tegenstrijdige Belangen

Zoals al eerder werd opgemerkt vervult het Algemeen Bestuur, zijnde de bestuurders van de aangesloten VO en VSO scholen, de rol van toezichthouder. Daarmee wordt niet voldaan aan de bepaling in de Code Goed Bestuur dat toezichthouders geen bestuurder mogen zijn van een ander bestuur binnen de VO sector. Echter de functies van Algemeen Bestuurslid / toezichthouder en bestuurslid van de aangesloten VO school zijn vooralsnog inherent aan elkaar verbonden. Daarmee wordt een groot beroep gedaan op de rolvastheid van de bestuurders.

2.3 Nevenfuncties

Alle toezichthouders zijn rector, directeur, directeur bestuurder, of voorzitter of lid van de commissie van bestuur van een van de aan het samenwerkingsverband verbonden (V(S)O scholen (zie hiervoor ook blz. 39). Hieronder staat een overzicht van de nevenfuncties die de toezichthouders daarnaast nog bekleden.

Dhr. L. de Boom	• Lid van de Adviesraad van de Pedagogische Academie van de Hanzehogeschool te Groningen • Lid van het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband PO 20.01 • Lid van de Raad van Toezicht van het Samenwerkingsverband PO 22.02 • Lid van het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband PO 22.03 • Lid van het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband VO 20.01 • Lid van Niet Uitvoerend Bestuur van het Samenwerkingsverband VO 20.02 • Lid van het Dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband VO 21.01 • Bestuurslid van het Samenwerkingsverband VO 21.02 • Bestuurslid van het Samenwerkingsverband VO 21.03 • Lid Algemeen Bestuur van het Samenwerkingsverband VO 22.01 • Lid Algemeen Bestuur van het Samenwerkingsverband VO 22.03	Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald
Dhr. G. Diever	• Bestuurslid Stichting Success for All Nederland, • Lid adviesraad VAR Windesheim Hogeschool, • Gastdocent Rijks Universiteit Groningen, • Bestuurslid stichting Theater de Klieuw, • Bestuurslid LECSO	Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald
Dhr. K Esbach	• N.v.t.	
Mevr. J. Docter	• N.v.t.	
Dhr. T. de Groot	• Lid van bestuur Vereniging Buitengewoon Groen (VBG) • Lid werkgroep Krimp VO-raad • Voorzitter van de kerkrentmeesters PKN Huizum-West en Oost • Lid algemene kerkenraad PKN Huizum-West en Oost • Voorzitter van het Fries mannenensemble	Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald
Mevr. M. de Jonge	• Lid bestuurscommissie Museum het Hannemahuis te Harlingen	Betaald
Dhr. B. Kamsma	• Bestuurslid SCWA (Sociaal Cultureel Werk Ameland)	Onbetaald
Mevr. J. van der Kooi	• N.v.t.	
Dhr. G. van Lonkhuyzen	• Voorzitter hoofdadviescommissie inburgeringsexamens • Bestuurslid brancheorganisatie ProVoet en Stichting Bravo • Bestuurslid Mariënburgfonds Fryslân • Voorzitter begeleidingscommissie geestelijk verzorgers PKN Heerenveen • Regioscheidsrechter volleybal	Betaald Betaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald
Dhr. A. Mintjes	• Lid examencommissie CCV Binnenvaart onderdeel CBR te Rijswijk • Lid van de EU Expert commission on social affaires • Secretaris en penningmeester bestuur EDINNA • Lid CESNI • Lid sectorkamer Maritiem en Logistiek • Lid plaatselijke commissie en vice voorzitter KNRM Harlingen • Voorzitter Stichting Harlingen Heen en Weer • Voorzitter Stichting Pollux • Secretaris Stichting Harlingen Sail • Secretaris bestuur Stichting Friese Havendagen • Voorzitter Stichting de Riedpolder • Lid bestuur Tromp	Betaald Betaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald Onbetaald
Mevr. L. Teuben	• Voorzitter bestuur Terre des Hommes Leeuwarden	Onbetaald
Mevr. B. Pelgrum	• Voorzitter regiobestuur Noord VO-raad	Onbetaald

	• Secretaris bestuur Dr. Douwe Tietemaleen	Onbetaald
Dhr. J. Visser	• Toezichthouder bij St. Palludara • Zelfstandig Interim-manager, trainer/coach	Betaald Betaald
Dhr. W. Wieling	• Lid Raad van Toezicht GGZ Friesland • Voorzitter Raad van Toezicht Leeuwarden Fryslân LF2018 • Voorzitter Koninklijke Vereniging “de Friesche Elfsteden” • Voorzitter Samenwerkingsverband Fryslân-Noard	Betaald Betaald Onbetaald Onbetaald
Dhr. H. Wildeboer	• N.v.t.	

2.4 Evaluatie eigen functioneren

Op 19 maart heeft het Algemeen Bestuur het Toezichtkader 2018-2022 vastgesteld waarin o.a. de volgende aspecten zijn opgenomen: de wettelijke taken van de toezichthouder; de maatschappelijke legitimatie voor het toezicht; de doelen waarop het toezicht wordt gehouden; de wijze waarop de toezichthouder het toezicht uitoefent; de wijze waarop het Algemeen Bestuur de zelfevaluatie invult. Het Algemeen bestuur evalueert jaarlijks haar functioneren en eenmaal per twee jaar geschiedt dit o.l.v. een externe deskundige.

JAARREKENING

Grondslagen en waarderingen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Burgerlijk Wetboek II, Titel 9 en RJ660. De waardering van activa en passiva en de bepaling van resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde. De genoemde bedragen zijn, voor zover niet anders gemeld, opgenomen in euro's.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting VO samenwerkingsverband Passend Onderwijs Fryslân-Noard zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Alle in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

Activa

Materiële vaste activa

Het betrokken gebouw en terrein zijn het economisch eigendom van de gemeente Leeuwarden en zijn daardoor niet gewaardeerd in de balans.

Waardering van de overige materiële activa vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de lineair berekende cumulatieve afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Artikelen met een aanschafwaarde van =< € 450 per eenheid worden niet afgeschreven. Deze aanschafkosten komen direct ten laste van de exploitatie.

De volgende afschrijvingspercentages worden hier bij gehanteerd:

Computers	20 %	5 jaar
Meubilair	12,5 %	8 jaar

Vlottende activa

De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gevormd door de kas- en banksaldi en zijn vrij ter beschikking tenzij anders is aangegeven.

Passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen wordt de algemene reserve gepresenteerd. Deze staat ter vrije beschikking van het bevoegd gezag. Het jaarlijkse resultaat wordt bij een positief resultaat toegevoegd aan de algemene reserve, bij een negatief resultaat wordt dit in mindering gebracht op de algemene reserve.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa.

Resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, waarbij positieve resultaten slechts worden opgenomen indien en voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke negatieve resultaten worden verantwoord indien zij voor zij voor het opmaken van de financiële verantwoording bekend zijn geworden.

Rentebaten en bankkosten

Rentebaten en bankkosten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van het samenwerkingsverband om geldstromen te genereren.

Balans

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
1	**Activa**		
1.2	**Vaste Activa**		
1.1.2	Materiële vaste activa	74.838	49.631
1.2	**Vlottende Activa**		
1.2.2	Vorderingen	113.993	11.844
1.2.4	Liquide middelen	1.215.745	1.288.351
	Totaal activa	**1.404.576**	**1.349.826**

2	**Passiva**		
2.1	Eigen vermogen	1.064.368	954.311
2.4	Kortlopende schulden	340.208	395.515
	Totaal passiva	**1.404.576**	**1.349.826**

Staat van Baten en Lasten

		Rekening 2018 EUR	Begroting 2018 EUR	Rekening 2017 EUR	Begroting 2017 EUR
3	**Baten**				
3.1	Rijksbijdragen	20.069.828	19.135.974	19.109.681	18.560.311
3.2	Overige overheidsbijdragen en - subsidi	132.674	170.000	117.497	-
3.5	Overige baten	-	1.000	1.600	-
	Totaal Baten	**20.202.502**	**19.306.974**	**19.228.778**	**18.560.311**
4	**Lasten**				
4.1	Personeelslasten	1.538.453	1.525.500	1.330.787	1.376.100
4.2	Afschrijvingen	13.820	12.000	11.407	11.617
4.3	Huisvestingslasten	41.685	42.600	38.580	38.588
4.4	Overige lasten	136.744	198.300	163.089	212.300
4.5	Doorbetalingen	18.361.280	17.493.235	18.382.506	17.238.503
	Totaal Lasten	**20.091.982**	**19.271.635**	**19.926.369**	**18.877.108**
	Saldo baten en lasten	**110.520**	**35.339**	**-697.591**	**-316.797**
5	Financiële baten en lasten	**-463**	**-**	**1.805**	**350**
	Totaal resultaat*	**110.057**	**35.339**	**-695.786**	**-316.447**

* **Resultaatverdeling**	
Toedeling resultaat voorgaande jaren	-813.350
Resultaat 2017	117.564
Totaal resultaat	**-695.786**

Kasstroomoverzicht

		2018 EUR	2018 EUR	2017 EUR	2017 EUR
Saldo van Baten en Lasten		110.520		-697.591	
Verandering in vlottende middelen:					
Vorderingen	(-/-)	113.993	(-/-)	11.844	
Schulden		340.208		395.515	
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties		**336.735**		**-313.920**	
Interest		-463		437	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			336.272		-313.483
Investeringen in Materiële Vaste Activa		(-/-)	39.028	(-/-)	6.258
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			**297.244**		**-319.741**
Mutatie liquide middelen			**297.244**		**-319.741**

Toelichting op de balans

1 Activa

1.1 Vaste Activa
1.1.2 Materiële vaste activa

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen / waardever-minderingen	Boekwaarde 1-1-2018	Investeringen 2018	Afschrijving 2018	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen / waardever-minderingen	Boekwaarde 31-12-2018
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	76.476	26.845	49.631	39.028	13.821	115.504	40.666	**74.838**

1.2 Vlottende activa

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
1.2.2	Vorderingen		
1.2.2.1	Debiteuren algemeen	-	-
1.2.2.10	Overige vorderingen	13	249
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	113.980	11.595
	Vorderingen	**113.993**	**11.844**

		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
1.2.4	Liquide middelen		
1.2.4.1	Kasmiddelen	193	381
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	1.215.552	1.287.970
	Liquide middelen	**1.215.745**	**1.288.351**

Toelichting op de balans

2 Passiva

2.1	Eigen vermogen	Beginstand	Resultaat	Overige mutaties	Eindstand
		31-12-2017			31-12-2018
		EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.1	Groepsvermogen				
2.1.1.1	Algemene reserve	354.311	110.057	-	464.368
2.1.1.2	Bestemmingsreserve publiek				
	Toedeling resultaat voorgaande jaren	-	-	-	-
	Weerstandsvermogen	600.000	-	-	600.000
	Eigen vermogen	954.311	110.057	-	**1.064.368**

	Kortlopende schulden	31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
2.4	**Kortlopende schulden**		
2.4.8	Crediteuren	220.112	122.426
2.4.12	Overige kortlopende schulden	82.404	198.931
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	-	22.155
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	37.692	52.003
	Kortlopende schulden	**340.208**	**395.515**

Overheidsbijdragen

		Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
3	**Baten**			
		EUR	EUR	EUR
3.1	**Rijksbijdragen**			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW			
	Lichte ondersteuning algemeen	1.395.685	1.356.870	1.356.126
	Lichte ondersteuning LWOO	7.814.302	7.607.525	7.601.669
	Lichte ondersteuning PrO	2.337.708	2.275.189	2.274.098
	Zware ondersteuning personeel	8.453.142	7.778.773	7.869.157
	Zware ondersteuning materieel	425.720	425.007	414.420
	Verevening Zware Ondersteuning	-356.729	-307.390	-405.789
	Rijksbijdragen	**20.069.828**	**19.135.974**	**19.109.681**
3.2	**Overige overheidsbijdragen en -subsidies**			
3.2.2.2	Gemeentelijke bijdragen	**132.674**	**170.000**	**117.497**
3.5	**Overige baten**			
3.5.10	Overige	**-**	**1.000**	**1.600**
	Totaal Baten	**20.202.502**	**19.306.974**	**19.228.778**

4	Lasten	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
		EUR	EUR	EUR
4.1	**Personeelslasten**			
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst			
	Expertisecentrum	582.287	546.900	574.512
	Zorgtoewijzing PCL/PAO	124.731	82.300	80.778
	OPDC	515.969	491.200	356.803
	Bedrijfsvoering	271.464	288.100	247.709
4.1.2.3	Overige lasten			
	Scholing	37.171	45.000	30.380
	Vervangingskosten	1.720	67.000	36.433
	Overige lasten	5.111	5.000	4.172
	Personeelslasten	**1.538.453**	**1.525.500**	**1.330.787**
4.2	**Afschrijvingen**			
4.2.2	Inventaris en apparatuur	**13.820**	**12.000**	**11.407**
4.3	**Huisvestingslasten**			
4.3.1	Huur algemeen	7.673	8.540	8.532
	Huur Expertise Centrum	7.344	7.110	7.110
	Huur OPDC / Rebound	16.527	16.800	12.798
	Servicekosten aanpassingen gebouw	10.141	10.150	10.140
	Huisvestingslasten	**41.685**	**42.600**	**38.580**

4 Lasten

		Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
		EUR	EUR	EUR
4.4	**Overige lasten**			
4.4.1	Administratie- en beheerslasten			
	Kopieer- en printkosten	4.841	4.000	3.852
	Financiële- en juridische adviezen	17.931	25.000	19.553
	Accountantskosten	6.923	10.000	7.362
	Bureaukosten, contributies, telefoonkosten	16.577	17.500	17.240
	Kosten Bestuur	7.395	8.000	6.374
	Plaatsingswijzer	9.790	10.000	6.992
	Kosten OPR	3.238	4.000	2.798
	Kwaliteitszorg	-	37.000	37.103
	Administratie systemen/Kindkans	10.714	10.000	9.424
		77.409	125.500	110.698
4.4.2	Inventaris en apparatuur			
	Klein inventaris	319	1.200	708
	Gebruik computers, netwerk en onderhoud	8.710	4.500	8.473
	Verzekeringen inventaris en apparatuur	207	600	494
		9.236	6.300	9.675
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen			
	Programma's en excursies OPDC/Rebound	3.528	3.000	1.014
	Materiaalkosten OPDC/Rebound	4.624	4.500	5.402
	Leerlingvervoer OPDC/Rebound	3.562	4.000	2.878
	Kosten eigen auto OPDC/Rebound	4.554	4.500	5.145
	Expertisecentrum	2.513	5.000	2.137
		18.781	21.000	16.576
4.4.5	Overige			
	Public Relations / Representatie	9.136	20.000	1.910
	Reis- en verblijfkosten	15.546	13.000	12.662
	Website / Huisstijl	1.531	2.500	5.033
	Vergader- en cateringkosten	3.810	5.000	4.525
	Kennisplatform	1.295	5.000	2.010
		31.318	45.500	26.140
	Totaal overige lasten	**136.744**	**198.300**	**163.089**

4	Lasten	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
4.5	**Doorbetalingen aan schoolbesturen**			
4.5.1	**Verplichte afdrachten via DUO**			
	Afdracht VSO, zware ondersteuning	6.043.394	5.557.263	5.545.569
	Afdracht LWOO	5.039.447	4.858.337	5.242.699
	Afdracht PRO	2.401.453	2.350.100	2.328.136
		13.484.294	12.765.700	13.116.404
4.5.2	**Doorbetaling op basis van 1 februari**			
	Overdracht inzake groeiregeling (V)SO door samenwerkingsverband	244.356	298.135	325.649
4.5.3	**Overige doorbetalingen aan schoolbesturen**			
	Middelen extra ondersteuning	1.482.800	1.269.348	2.027.742
	Extra lichte ondersteuning vmbo B/K	1.778.303	1.777.900	1.765.200
	Versteviging ondersteuningsstructuur VSO	41.279	35.000	35.000
	Aanvullende ondersteuning WAD VO	26.400	26.400	26.399
	LWOO ondersteuningsmiddelen ISK	742.368	500.000	466.002
	Pilot Hoogbegaafdheid / ASS	73.000	300.000	105.000
	Uit te betalen rijksvergoedingen ZO Friesland	260.739	250.752	299.353
	Wettelijke verplicht herbesteding AB	95.067	100.000	98.260
	Inzet middelen Voortijdig School Verlaten	132.674	170.000	117.497
		4.632.630	4.429.400	4.940.453
4.5	**Totaal doorbetalingen**	**18.361.280**	**17.493.235**	**18.382.506**
5	**Financiële baten en lasten**			
5.2	Rentebaten, minus rentelasten en bankkosten	-463	-	1.805
		-463	-	1.805

Wet Normering Topinkomens bijlage 2018

1. Bezoldiging Topfunctionarissen

1a. Bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1	A. Biemans
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 101.471,08
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0
Subtotaal	€
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
Totale bezoldiging	€ 101.471,08
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 99.456,93
Beloningen betaalbaar op termijn	€
Totale bezoldiging 2017	€ 99.456,93

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking
Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging hoger dan € 1.700.
Niet van toepassing

1.d Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Naam topfunctionaris	Functie
Dhr. W. Wieling	Voorzitter
Mevr. L. Teuben	Lid
Mevr. J. van der Kooi	Lid
Dhr. G. Diever	Lid
Dhr. L. de Boom	Lid
Dhr. K. Eschbach	Lid
Mevr. M. de Jonge	Lid

Dhr. B. Kamsma	Lid
Dhr. A. Mintjes	Lid
Mevr. B. Pelgrum	Lid
Dhr. H. Wildeboer	Lid
Dhr. J. Visser	Lid
Mevr. Docter	Lid
Dhr. G. van Lonkhuyzen	Lid
Dhr. T. de Groot	Lid
Mevr. R. Popping	Lid
Dhr. H. Schoenmaker	Lid
Dhr. G Janze	Lid

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen.

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van WNT

Niet van toepassing

Model E Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire Zetel	Code activiteiten
Openb. scholengemeenschap Piter Jelles	Stichting	Leeuwarden	4
Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord-Fryslân	Vereniging	Leeuwarden	4
Christelijk Onderwijs in Noord-Oost Friesland	Vereniging	Dokkum	4
Openbaar Voortgezet Onderwijs in Noordwest Friesland	Stichting	Harlingen	4
Voortgezet Onderwijs in Noordwest-Friesland	Stichting	Franeker	4
Nordwin College	Stichting	Leeuwarden	4
Christelijke M.A.V.O id gemeente Dantumadeel	Vereniging	Damwoude	4
Gereformeerde Scholengroep	Stichting	Groningen	4
Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland	Stichting	Dokkum	4
Dunamare Onderwijsgroep	Stichting	Haarlem	4
Gemeente Ameland	Gemeente	Ameland	4
Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Terschelling,	Gemeente	Terschelling	4
Inspecteur Boelensschool Schiermonnikoog / IBS	Stichting	Schiermonnikoog	4
Openbaar Onderwijs Vlieland	Stichting	Franeker	4
RENN4	Stichting	Groningen	4
Speciaal Onderwijs Fryslân	Stichting	Drachten	4
Lauwers College	Stichting	Buitenpost	4
Openbare Scholen Groep Sevenwolden	Stichting	Heerenveen	4
Het Poortje Jeugdinrichtingen	Stichting	Groningen	4
De Overgang PO-VO	Coöperatieve vereniging	Leeuwarden	4

Model G Verantwoording subsidies

G1	Subsidies zonder verrekening clausule					
	Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum 20-6-2016	Bedrag Toewijzing € 169.500	Ontvangen t/m verslagjaar € 169.500	Prestatie afgerond? Neen
	Inzet Voortijdig School Verlaten middelen	Op declaratie basis	Bestuurlijk VSV overeenkomst	€ 169.500	€ 169.500	Neen
Niet van toepassing						

G2	Subsidies met verrekening clausule						
	Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag Toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Totale kosten EUR	Te verrekenen
Niet van toepassing							

G2B	Doorlopend tot in een volgend verslagjaar							
	Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag Toewijzing EUR	Saldo EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Totale kosten EUR	Ontvangen t/m EUR
Niet van toepassing								

Totaal

Overige gegevens

Gebeurtenissen na afloop verslagjaar

Na afloop van het verslagjaar hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die vermeld moeten worden.

Aangegane verplichtingen

Detacheringscontracten

- Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard sluit jaarlijks detacheringscontracten met een aantal schoolbesturen welke aangesloten zijn bij het samenwerkingsverband (Piter Jelles, Simon Vestdijk, Nordwin College, Comenius, Dockinga College, RENN4). Alle detacheringscontracten zijn afgesloten voor de duur van een schooljaar, met stilzwijgende verlenging tenzij anders is bepaald.
- Per 1 augustus 2017 is voor het schooljaar 2017-2018 een detacheringsovereenkomst met ROC Friese Poort gesloten voor een van de medewerkers van het Expertisecentrum.
- Voor het ontwikkelen van en het ondersteunen bij het kwaliteitszorgonderzoek heeft het samenwerkingsverband voor 2017 een detacheringsovereenkomst gesloten met CEDIN voor de inzet van een onderzoek medewerker voor 0,2 fte.

Inhuur deskundigen

Voor het afgeven van de vereiste deskundigenverklaring zijn aparte contracten gesloten: een op basis van een ZZP contract en een op urenbasis met het ECS (Expertisecentrum Singeleland). Daarnaast worden voor het OPDC enkele uren vakdocenten en een gedragsdeskundige ingehuurd vanuit RENN4. Het betreft hier in alle gevallen jaarcontracten.

Huurcontract

Het swv Fryslân-Noard heeft per 1 juli 2015 een huurcontract met RENN4 gesloten voor kantoor- en lesruimte aan de Melkemastate 29 te Leeuwarden. Vanaf 1 augustus 2018 wordt vanwege uitbreiding van 2 leslokalen bij OPDC meer ruimte gehuurd. Daardoor is een nieuwe huurovereenkomst met RENN4 gesloten. Deze overeenkomst is aangegaan voor de duur van 2 jaar, ingaande 1 augustus en lopende tot en met 31 juli 2020. Daarna is sprake van steeds een verlenging van één jaar bij een opzegtermijn van twee jaar. De huurprijs voor de periode januari tot en met juli 2018 bedraagt op jaarbasis € 58.032, - (exploitatiekosten: € 28.440 en servicekosten € 29.592). De huurprijs voor de periode augustus tot en met december 2018 bedraagt op jaarbasis € 66.109,- (exploitatiekosten: € 35.890 en servicekosten: € 29.592).

Ondersteuning ICT

Voor de ondersteuning op ICT gebied is er een Service Level Agreement voor het kalenderjaar 2018 met Piter Jelles afgesproken. Er is door Piter Jelles eenzelfde bedrag ad € 4.404,40 als het voorgaande jaar in rekening gebracht.

Coöperatieve vereniging De Overgang PO-VO

Op 20 december 2016 is de Coöperatieve Vereniging de Overgang PO-VO U. A. opgericht. In principe kunnen alleen samenwerkingsverbanden aangesloten zijn bij deze coöperatie. Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is hierbij vanaf het begin aangesloten. De coöperatie heeft als voornaamste doel het samenwerken tussen diverse partijen in Nederland met betrekking tot de facilitering van de overgang van leerlingen van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs, waaronder de zogenaamde "Plaatsingswijzer", en alles wat daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. De directeur van het samenwerkingsverband is vanaf 2017 bestuurslid betrokken in de functie van penningsmeester. De jaarlijkse contributie wordt berekend op basis van leerling aantallen en bedroeg in 2018 ongeveer €10.000.

KindKans

Voor administratieve verwerking van toelaatbaarheidsverklaringen voor het VSO en PrO en de Aanwijzingen voor LWOO is een contract gesloten met KindKans. Er wordt gerekend met het totaal aantal leerlingen van de samenwerkende scholen maal een tarief voor dit jaar van € 0,52 excl. BTW. Het contract is jaarlijks opzegbaar. Voor 2018 is gerekend met 14.603 leerlingen en een bedrag van € 9.188,21 in rekening gebracht.

SLB diensten

Het samenwerkingsverband heeft een Microsoft schoolcontract met SLB diensten voor het leveren van Office 365. Het contract is jaarlijks opzegbaar. Voor 2018 is € 1.094,57 in rekening gebracht.

Juridische ondersteuning

Er wordt jaarlijks een overeenkomst voor juridisch advies aangegaan met Rotshuizen Geense Advocaten. Voor 2018 is een vaste prijs van € 1.815,00 incl. BTW afgesproken. Daarnaast is in juli 2018 een contract afgesloten voor de inzet van een Functionaris Gegevensbescherming in het kader van de AVG. Hier geldt een vast uurtarief voor van € 139.15 incl. BTW. Dit is op declaratiebasis per maand.

Accountant

Gedurende het kalenderjaar 2018 is gebruik gemaakt van de diensten van M&P Audit Accountants. Met M&P Audit is een honorarium van € 6.231,50 incl. BTW afgesproken voor de controlewerkzaamheden van het bestuursverslag 2018.

Bijlage 1 Overzicht aangesloten schoolbesturen

BG nr. Brin nr.	Naam	BG nr. Brin nr.	Naam
13603 **20DL**	**Stichting OSG Piter Jelles** ○ Piter Jelles ○ Stedelijk Gymnasium - Leeuwarden ○ Leeuwarder Lyceum - Leeuwarden ○ De Dyk - Leeuwarden ○ YnSicht - Leeuwarden ○ Montessori Highschool - Leeuwarden ○ !mpulse Leeuwarden - Leeuwarden ○ De Brêge - Leeuwarden ○ ISK – Leeuwarden en St. Annnaparochie ○ De Foorakker St. Annaparochie ○ Dalton Dokkum - Dokkum ○ Impulse Kollum - Kollum	41347 02VC 01BE 14WI	**Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs Noord-Fryslân** ○ CSG Comenius ○ Mariënburg - Leeuwarden ○ Zamenhof - Leeuwarden ○ Esdoorn - Leeuwarden ○ @Forum - Leeuwarden ○ CSG Ulbe van Houten – St. Annaparochie ○ Christelijk Gymnasium Beyers Naudé - Leeuwarden
40065 **00ZX**	**Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in N.O. Friesland** ○ Dockinga College ○ Havo-vwo - Dokkum ○ TL - Dokkum ○ Vakschool - Dokkum ○ Ferwert - Ferwert	13678 14DC	**Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord West Friesland** ○ RSG Simon Vestdijk ○ Simon Vestdijk – Harlingen ○ Simon Vestdijk - Franeker
40339 **14NS**	**Vereniging voor Christelijk Voorgezet onderwijs Noord West Friesland** ○ CSG Anna Maria van Schurman - Franeker	31126 12VI13	**Stichting Nordwin College** ○ VMBO groen – Leeuwarden
88518 **02XE**	**Vereniging Christelijke M.A.V.O Dantumadeel** ○ Christelijke mavo de Saad - Damwoude	41789 02UV04	**Stichting Gereformeerde Scholen Groep** ○ Gomarus College - Leeuwarden
42606 **05NE**	**Stichting voor Christelijk PrO onderwijs in NO Friesland** ○ J.J. Boumanschool - Dokkum	41664 01KL09	**Stichting Dunamare** ○ Maritieme Academie Harlingen
10028 **19HY**	**Gemeente Ameland** ○ Burgemeester Waldaschool	10867 19ET	**Gemeente Terschelling** ○ 't Schylger Jouw
90897 **02XQ**	**Stichting Inspecteur Boelensschool** ○ Inspecteur Boelensschool	10928 19EO	**Stichting voor Openbaar Onderwijs in Vlieland** ○ VMBO de Jutter
41414 **23JT**	**Stichting RENN4** ○ VSO De Monoliet - Leeuwarden	42665 26LD 02XF	**Stichting scholengemeenschap Speciaal Onderwijs Fryslân** ○ it Twalûk – Leeuwarden ○ De Wingerd – Damwoude
31231 **00ZV02**	**Stichting Lauwers College** ○ Locatie Kollum	**41750** **14FW05**	**Stichting OSG Sevenwolden** ○ Locatie Grou
95683 **02YL**	**Stichting het Poortje Jeugdinrichtingen** • Portalis – Kortehemmen		

Bijlage 2 kengetallen leerlingstromen 2011-2018

	LWOO	PRO	OVERIG VO	TOTAAL VO	VSO CAT 1	VSO CAT 2	VSO CAT 3	TOTAAL VSO	TOTAAL
1-10-2011	1.707	492	12.323	14.522	404	13	49	466	14.988
1-10-2012	1.722	515	12.270	14.507	395	10	60	465	14.972
1-10-2013	1.619	527	12.398	14.544	395	7	59	461	15.005
1-10-2014	1.559	502	12.478	14.539	381	13	68	462	15.001
1-10-2015	1.424	537	12.788	14.749	377	13	68	458	15.207
1-10-2016	1.194	530	12.814	14.538	399	28	46	473	15.011
1-10-2017[6]	1.119	533	12.903	14.555[7]	422	35	46	503	15.058
1-10-2018[8]	*1.068*	*554*	*12.799*	*14.421[9]*	*379*	*38*	*47*	*464*	*14.885*
%	swvd fn	swvd fn	totaal swvd fn		swvd fn	swvd fn	swvd fn	totaal swvd fn	
1-10-2011	11,75	3,39	15,14		2,78	0,09	0,34	3,21	
1-10-2012	11,87	3,55	15,42		2,72	0,07	0,41	3,21	
1-10-2013	11,13	3,62	14,76		2,72	0,05	0,41	3,17	
1-10-2014	10,72	3,45	14,17		2,62	0,09	0,47	3,18	
1-10-2015	9,65	3,65	13,29		2,55	0,09	0,46	3,10	
1-10-2016	8,21	3,65	11,86		2,65	0,19	0,30	3,14	
1-10-2017	7,69	3,66	11,53		2,80	0,23	0,31	3,34	
1-10-2018	*7,41*	*3,84*	*11,25*		*2,55*	*0,26*	*0,32*	*3,13*	

[6] *De (definitieve) cijfers van 2017 zijn gebaseerd op het Kijkglas van 24-9-2018*

[7] *Gecorrigeerd met nieuwkomers en vavo leerlingen: 14.615*

[8] *De (voorlopige) cijfers van 2018 zijn gebaseerd op het Kijkglas van 5-12-2018*

[9] *Gecorrigeerd met nieuwkomers en vavo leerlingen: 14.442*

Bijlage 3 Overzicht resultaten 2014-2018

√ = doel gehaald
– = doel niet gehaald
≈ = nog in ontwikkeling/ ontwikkelpunt
? = (nog) niet duidelijk

	2014 2015	*2015 2016*	*2016 2017*	*2017 2018*
Regulier waar het kan, Speciaal waar het moet				
Deelname VSO				
De deelname VSO stabiliseert	√	√	-	√
De deelname VSO blijft onder landelijk gemiddelde	√	√	√	√
De deelname VSO neemt geleidelijk af (zowel in aantal als in %)	√	-	-	√
Versterken ondersteuningsstructuur op de scholen				
Er worden meer leerlingen opgevangen in reguliere scholen door tijdig inzetten van expertise vanuit samenwerkingsverband Fryslân-Noard (consulenten en gedragsdeskundigen)	?	≈	≈	≈
De scholen zijn tevreden over het expertisecentrum: de gemiddelde beoordeling is voldoende tot goed	√	√	√	√
Elke school voldoet aan een basisniveau van zorg dat door het samenwerkingsverband Fryslân-Noard is vastgesteld	?	≈	≈	≈ /√
Elke school heeft de zorg die ze biedt beschreven in haar schoolondersteuningsprofiel	√	√	√	√
Er valt geen kind tussen wal en schip				
Dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod				
Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft zicht op witte vlekken in het aanbod en ontwikkelt daarvoor een passend en dekkend aanbod	≈	≈	≈	√
Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft alle thuiszitters in beeld	≈	≈	≈ /√	√
Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard biedt een passende aanpak voor thuiszitters	≈	≈	≈ /√	√
OPDC				
Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard biedt een passend aanbod voor leerlingen die tijdelijk geen passend onderwijs kunnen krijgen op de reguliere school	√	√	√	√
Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard zorgt dat de OPDC-trajecten aansluiten op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen.	√	√	√	≈ /√
Scholen, ouders en leerlingen zijn tevreden over het aanbod	√	√	√	√
Ontwikkelen van Onderwijszorgarrangementen				
In 2018 is beschreven welke onderwijs zorgarrangementen binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard mogelijk zijn, hoe de procedures daarvoor zijn en welke partij waarvoor verantwoordelijk is	–	≈	≈	√
Beperken voortijdig schoolverlaten				
Alle scholen binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard blijven binnen de landelijke normen voor voortijdig schoolverlaten	√	√	√	√
Leerlingen verlaten het voortgezet onderwijs met een diploma	√	√	√	√
Aansluiten bij bestaande situatie: behouden wat goed is, verbeteren waar het kan en moet				
Expertisecentrum				
Behouden Expertisemodel; werkwijze van de oorspronkelijke 3 samenwerkingsverbanden zo veel mogelijk doorzetten	√	√	√	√
Inrichten expertisecentrum / ondersteunen van scholen bij het versterken van het primaire proces	√	√	√	√
Systematiek indicering en toewijzing				
Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard heeft een zorgvuldige, toetsbare en transparante systematiek voor indicering en toewijzing	√	√	√	√
Integrale samenwerking in het belang van de leerling				
Afstemming met gemeenten over jeugdzorg				
Scholen en gemeenten zorgen samen voor afstemming zorg en onderwijs (één kind, één plan)	–	≈	≈	≈
In 2018 ligt er een plan waarin voor de regio beschreven staat welke overleggen er op welk niveau zijn en hoe de doorzettingsmacht is geregeld	–	≈	≈	≈ /√

Versterken van educatief partnerschap met ouders				
Ouders en school zoeken in gezamenlijkheid naar passende oplossingen indien een leerling extra ondersteuningsbehoeften heeft	≈	≈	≈ /√	≈ /√
Ouders worden intensief betrokken bij trajecten van hun kinderen binnen het OPDC	√	√	√	√
De mening van ouders wordt meegenomen bij het vormgeven van het beleid van het samenwerkingsverband	√	√	√	√
Professioneel werkklimaat via korte lijnen en met zo weinig mogelijk bureaucratie				
Transparante en efficiënte procedures				
Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard werkt op alle relevante gebieden met transparantie en efficiënte procedures	√	√	√	√
Ontwikkelen van systeem van kwaliteitszorg				
In 2018 werken we met een eigen systeem van kwaliteitszorg	≈	≈	≈ /√	√
In 2018 werken we cyclisch aan het optimaliseren van onze kwaliteit	≈	≈	≈ /√	√